

Mednarodno
LETO OTROKA

LETO XXVIII.
JULIJ
1979

MISLI

(THOUGHTS)

INFORMATIVNI MESEČNIK
ZA VERSKO IN KULTURNO
ŽIVLJENJE SLOVENCEV
V AVSTRALIJI

USTANOVLJEN LETA 1952

Izdajajo slovenski frančiškani

Naslov MISLI:
P.O. Box 197,
KEW, Victoria, 3101.

Urejuje in upravlja:
Fr. Basil A. Valentine, O.F.M.,
19 a'Beckett Street,
KEW, Victoria, 3101
— Tel. 861 7787

Rokopisov ne vračamo.
Dopisov brez podpisa uredništvo
ne sprejema.

Letna naročnina \$4.00
se plačuje vnaprej
(izven Avstralije \$6.00,
letalsko s posebnim dogovorom)

Stava: Polyprint (Vic), Pty. Ltd.
1 Dods St., Brunswick, Vic. 3056

Tisk: Distinction Printing,
164 Victoria St., Brunswick, 3056

K SLIKI NA PLATNICAH:

Med begunci našega časa je toliko otrok, ki najbrž ne vedo nič o MEDNARODNEM LETU OTROKA Veseli so, če dobijo nekaj toplega enkrat na dan, pa dostikrat še tega ni. Ni doma, ni šole, preizkušano mlado življenje pa teče v upanju, da bo enkrat boljše in lepše . . .

NAROČI IN BERI!

Poštnina v cenah knjig ni vključena!

UČBENIK SLOVENSKEGA JEZIKA, I. in II. DEL (SLOVENIAN LANGUAGE MANUAL, PART I. and PART II.) Cena I. dela \$7.-, II. dela \$8.50.

ANGLEŠKO-SLOVENSKI in SLOVENSKO-ANGLEŠKI SLOVAR v eni knjigi. Žepna izdaja. Cena \$7.-.

JADRO V VETRU (za II. r. osnovne šole), cena \$6.—; ZLATA LADJA (za III. r. osnovne šole), cena \$6.—; ZEMLJA DOMAČA (za V. r. osnovne šole), cena \$6.50. Tri slovenske čitanke, bogate po vsebini in barvnih ilustracijah, uporabljajo slovenske šole v Trstu. Vredna pomoč družinam za priljubitev in izpolnitev znanja slovenskega jezika izseljenski mladini.

KUHARSKA UMETNOST AZIJE. Na 233 straneh, s številnimi kuharskimi recepti azijskih narodov in z več barvnimi slikami serviranja azijskih jedil. Zbrala Marinka Pečjak, izdano v Sloveniji. Cena \$13.60.

ŠKOF ROŽMAN, I., II. in III. knjiga. — Odlično delo dr. Jakoba Kolariča CM. in podprto s številnimi dokumenti. Cena vseh treh knjig \$40.- (Posamezne knjige: prva \$7.-, druga \$9.-, tretja \$28.-).

LJUDJE POD BIČEM (Odlična trilogija izpod peresa KARLA MAUSERJA iz življenja v Sloveniji med in po vojni.) — Cena vsem trem delom \$10.-

TRENTKI MOLKA — Misli za vsak dan leta je napisal Franc Sodja CM. Knjiga je izšla v Argentini, stane vezana \$4.—, nevezana pa \$3.— in je vredna branja.

HOJA ZA KRISTUSOM (nesmrtni spisi Tomaža Kempčana v obliki molitvenika). Cena \$5.— vezani knjigi.

STARA IN NOVA PODOBA DRUŽINE (Dr. Anton Trstenjak) — cena \$1.50.

ZAKONCA — SE POZNATA? — (Vital Vider) — cena \$1.00.

ZA BOGOM VREDNA NAJVEČJE ČASTI (Baraga in Marija) — 256 strani — Zbral dr. Filip Žakelj — Cena \$2.50.

BARAGA USLISUJE — 468 strani — Zbral in uredil dr. Filip Žakelj — Cena \$2.50.

Pri MISLIH lahko naročite razne DOKUMENTARNE KNJIGE, ki so izšle v svobodnem svetu po revoluciji in zgovorno služijo za razumevanje najtežjih let slovenskega naroda (1941-1945). Dome te prilike nimajo niti študentje. Pa je prav, da spoznamo dobo tudi iz svobodnih virov. Vse te knjige so prispevek objektivni slovenski zgodovini, ki bo nekoč napisana brez krivljenja resnice.

Trenutno imamo na razpolago sledeče dokumentarne knjige:

TEHARJE SO TLAKOVANE Z NASO KRVJO (izjava prič o teharjskih dogodkih v letu 1945) — cena dva dolarja.

TABORIŠČNI ARHIV PRIČA — 1., 2., 3., in 4. zvezek (zbral dr. Filip Žakelj). Vsaka knjiga po štiri dolarje.

REVOLUCIJA V HOTEDRSICI (Siena Blažič) — Cena \$2.—

CELOVSKE MOHORJEVKE 1979 so že na razpolago po naših verskih središčih. Sezite po njih! Cena celotne zbirke (štiri vredne knjige!) je \$10.—

GORIŠKE MOHORJEVKE 1979 so pošle, čakamo pa nove pošiljke. Cena zbirke štirih lepih knjig je \$12.— Zagotovite si jih še pred prihodom!

JE V NAS ŠE KAJ VESTI?

DRUGO sem imel pripravljeno za ta uvodnik, pa sem se končno odločil za novo vsebino prve strani. Pišem jo ob vprašanju, ki mi zlasti nocoj znova in znova prihaja na misel: Ali smo sploh še ljudje?

Nocoj je bilo na televizijskih novicah, kako so reševali papagaja, ki je od nekod ušel še z verižico na nogi. Na vrhu drevesa v parku se mu je zapletla med vejevje, da ni mogel več zleteti. Precej ur so se trudili, pa niso mogli do ptiča. Končno so naročili avto z dvigalom, ki ga uporabljajo pri popravljanju električne napeljave visoko od tal. A morali so prej odzagati ne vem koliko debelih vej celo sosednjim drevesom, da je tovornik mogel dovolj blizu in je dvignil reševalce do ptiča. Vse popoldne so porabili zaradi ene živali...

Nič nimam proti pomoči živalim. Vsaka takale zgodbica (ni dolgo, ko so poročali, kako so cele ure reševali mucka z vrha visokega droga) človeka prevzame s prijetnim občutkom. In če se ljudje zavzemajo s pisano besedo, govori po radiu ter skupinskimi marši ob transparentih po mestnih ulicah v obrambo kitom — le naj imajo srečo in naj uspejo s svojim protestom! Nič nimam proti.

Toda prav nocoj so nekaj minut za reševanjem papige kazali (tako čudno hladnokrvno in brez občutka!) na televizijskih novicah tudi bedo vietnamskih beguncev na nekem malezijskem otoku. Nekaj desetisočev jih je, ki tam v največji revščini in brez zadostne hrane v skrbeh čakajo, kaj jim bo prinesla bodočnost. Kako bi ne skrbeli, ko prav te dni vračajo tisoče v roke tistih, pred katerimi so bežali, da si rešijo vsaj skromno življenje. Prav nocoj so novice kazale tudi to, kako vojaška ladja vlačí z begunci natrpane ladvice na odprto morje z zagotovilom, da bodo nanje streljali, če se znova približajo obali...

Kaj ni torej več kot umestno vprašanje: Ali smo sploh še ljudje? Kaj moremo mirno spati ali sesti k polni mizi ob mislih, da istočasno tisočem in tisočem presiti svobodni svet odreka najosnovnejšo pravico — pravico do svobodnega življenja?

Lahko je reči: Le zakaj so bežali? Domov naj se vrnejo, saj jim vietnamska vlada obljublja, da jim ne bo nič storila!... — Samo naivnež govori tako. A žal so taki naivneži celo med nami, ki smo svoj čas sami bežali pred sovražnikom istega kova. Pozaba, zlasti namerna, dela resnici slabe usluge.

Še so mi v spominu tisti famozni moratorij in ostali javni protesti ter demonstracije proti "amerikanskim imperialistom" in za "svobodni" Vietnam. Kakšno vpitje v skrbi za "teptane člove-

L. 28 — JULIJ 1979 — ŠT. 7

VSEBINA:

- Je v nas še kaj vesti?
— Urednik — stran 193
- Pismo slovenskemu novomašniku
1979 — Alojz Rebula —
— stran 195
- Naša slovenska govorica
— Karel Mauser — stran 196
- Starši in mladina
— Goldman-Mizerit — stran 197
- Ali smo dobri vzgojitelji svojih
otrok? — stran 198
- Z romarjem na Poljsko
— Po poročilih J. Zadravca —
— stran 199
- Nak, tega pa ne! (črtica)
— Pierre L'Ermite — stran 202
- P. Bazilij tipka... — stran 204
- Izpod Triglava — stran 206
- "Glejte, da vas kdo ne premoti!"
(Spiritizem) — stran 208
- Zbiralec zakladov — jabolko
— Bruna Pertot — stran 210
- Vozniki (povest se bo nadaljevala)
— F. Grivški — stran 212
- Uvod v Voznikom — stran 212
- Gorje zelenemu drevesu!
— Alojz Rebula — stran 213
- Naše nabirke — stran 214
- Naša tolažba — stran 215
- Nova pesmarica — molitvenik
— stran 215
- Izpod sydneyjskih stolpov
— P. Valerijan — stran 216
- Z vseh vetrov — stran 218
- Kotiček naših malih — stran 220
- Križem avstralske Slovenije
— stran 221

+++

AVSTRALIJA je v obdobju od padca Saigona v aprilu 1975 pa do danes sprejela skoraj 22.000 vietnamskih beguncev. To bi pomenilo komaj skromnih pet odstotkov vseh brezdomcev, ki jim je uspelo po komunističnem prevzemu oblasti zapustiti Indokino, se podati v negotovo bodočnost in najti zatočišče v begunskih taboriščih.

+++

ške pravice"! Kje so isti glasovi danes, če je bilo takrat tisto vpitje pa ulicah iskreno? Niso se oglasili, ko so prihajale iz "osvobojenega" Vietnama prve grozotne novice o množičnem pobijanju. In molčijo tudi danes, ko desetisoči iščejo svobodo ter sprejema (toplega in človeka vrednega po vseh teh razočaranjih najbrž ne pričakujejo več!), pa očitno kar večino izmed njih čaka nasilna vrnitev v roke krvnikom ali pa smrt sredi morskih valov...

Je v nas ljudeh sploh še kaj vesti? Kje so tako opevane človeške pravice? Tolikokrat so nam živalske bližje in dražje.

Urednik

Papež Janez Pavel II. je pri splošni avdienci 20. junija zvečer govoril o "drami, ki se odigrava v daljnih deželah in morjih Južno-vzhodne Azije ter ogroža življenje stotisočev naših bratov in sestra". Samo v Maleziji je 76.000 vietnamskih beguncev v nevarnosti, da jih vrnejo domov ali pa prepuste valovom odprtega morja, kjer jih je doslej že 200.000 našlo strašno smrt . . .

"Kateri narod bi mogel reči, da ga ta tragedija ne briga? . . . Rotim vest vsega človeštva, da vsakdo sprejme del odgovornosti, države in vlade, v imenu vzajemnosti, ki ne sme poznati meja, barve kože in ideologij!" je papež zaklical vsemu svetu. Pa ne le narodom, tudi nam kot posameznikom velja njegova očetovska beseda: ". . . Prav vsakdo naj bi čutil svojo osebno dolžnost, da z dejanjem sodeluje v mejah svoje darežljivosti in iznajdljive ljubezni do bližnjega" pri praktičnem reševanju begunstva, te sramote našega naprednega stoletja.

Pismo

slovenskemu novomašniku 1979

Bralcem posredujemo lepe misli, ki jih je za mesec novih maš v obliki pisma razvil tržaški pisatelj Alojz Rebula.

Dragi novomašnik,

naprošen sem bil, da ti dam nekaj besednega brašna na pot, ki jo zdaj začneš. Odločil sem se za najskromnejšo literarno obliko, za pismo.

V pismu je človek tudi najlaže realističen: in tu – pri Edinopotrebem – smo v območju realnosti, ki je intenzivnejša od politike, gospodarstva ali kulture.

Naj začnem z anekdoto.

Duhovnik, moj znanec, se je v prvih povojnih letih hotel vrniti domov v socialistično deželo.

„Veste, duhovnikov ne potrebujemo,“ so mu odgovorili na ambasadi.

Tako bi bila lahko odgovorila svojemu državljanu duhovniku ambasada kapitalistične države, ko bi enako precejala vize na svojih potnih listih, saj se semenišča na zahodu praznijo še hitreje kakor na vzhodu.

Kje danes še potrebujemo drugega Kristusa, ko nam je še prvi odveč?

Duhovnikov ne potrebujemo.

Potrebujemo pedikerjev, ufologov, boksarjev, filatelistov, politologov, agentov, seksologov, piscev kriminalik, dirkačev in kaskaderjev.

Vsem tem smo pripravljene izstaviti izkaz polnokrvnega, zakonitega in častivrednega poklica Koristnih članov-človeške-družbe.

Duhovnik – katoliški še posebej – pa nam je odveč. Kakor nam je odveč Bog. Kakor nam je odveč onstranstvo.

To svojo odvečnost moraš pač vzeti nase, dragi novomašnik. Po svoje je previdnostna: v bistvu ti je z njo že dan prvi blagor, blagor ubogih. Iz takšne odvečnosti si boš težko zaželel, v kakšno klerikalno pomembnost, kaj šele v kakšno konkurenco za oblast tega sveta.

Sicer pa – ali more res biti tako strašno sladka človeku, ki je okusil med z Libanona?

A če naš „Verujem“ pomeni „Fantaziram“, si res odveč: kakor je odveč krščanstvo in Cerkev. Le da smo v tem primeru vsi skupaj v Niču in je odveč vse, kar migeta med Arktiko in Antarktiko: vse je en sam neskočni Odveč.

Zakaj reči „Bog nam je odveč“ je tisto kot reči „Odveč nam je Smisel“: smisel življenja in smrti, smisel zgodovine, smisel teh naših petih celin, smisel naše galaksije, smisel vsega.

Reči „Onstranstvo nam je odveč“ – to pa je kot reči „Prihodnost nam je odveč.“

In vendar: naj bo res vsa naša možna prihodnost od ene svetovne vojne do druge, od enega genocida do drugega, od enega potresa do drugega, od ene oborožitvene tekme do druge?

A denimo, da Bog le je. Da njegova Prihodnost le je. V tem primeru se perspektive prekucnejo.

V tem primeru smo vsi – politiki, inženirji, tehniki, zdravniki, filozofi – samo v prebivalnici na ladji zgodovine, medtem ko si ti, duhovnik, spodaj pri turbinah, ki orjejo morje odrešenja.

Kakšne razsežnosti so to: neznanke Kordiljere nevidnega, raztezajoče se od enega tečaja časa do drugega, v njih podzemskie reke Edena, ki potem udarjajo iz Kalvarije v krvi in vodi božjega Sina in se čez slapove Vstajenja mečejo v doline absolutne prihodnosti!

Če naš CREDO kaj pomeni – ne samo naš katoliški, ampak tudi pravoslavni in protestantski, celo islamski – če ta CREDO ni sen, če naš VERUJEM V VSTAJENJE MRTVIH ni slepilo, potem si ti, duhovnik, bolj človek prihodnosti

kot futurologi. Njen oznanjevalec si. Priča si nekega nežnanskega pričakovanja. Ti nam jamčiš, da je pred človeštvom neki nedopovedljiv Jutri. Ti nam daješ zadnjo možno tolažbo: da pride Nekdo, ki si bo spodvihal rokave za novo stvarstvo: „Glej, vse naredim novo!“

Zato: Bog daj zdravja in uspeha ufologom in kaskaderjem, ampak tudi duhovniku pustimo nekaj prostora na soncu življenja.

Če komu ni nič do božjega kraljestva – po okusu ga lahko imenuje tudi božjo republiko – mu ne more biti vseeno, če je še kdo med nami, ki bo sredi potrošniške džungle učil, denimo: NE UBIJAJ, NE KRADI, NE LAŽI, NE VARAJ. Ki nas bo s svojo prisotnostjo opozarjal, da utegne biti med nebam in zemljo še kaj mimo ekonomike. Ki bo v našo naftno tesnobo vnašal antični SPOZNAVAJ SAM SEBE in evangelijski ČLOVEK NE ŽIVI SAMO OD KRUIHA. Skratka, ki bo na čisto civilni ravni zagovornik vrednot, ki so se zapisale v evropski humanistični dekalog.

Zato si ne pusti vzeti, mladi duhovnik, mirne zavesti, da si človeštvu vsaj toliko potreben kot fiziki, ki nam gradijo nevtronske bombe, kot kemiki, ki nam skladiščijo bakteriološko orožje, kot urbanisti, ki nam uničujejo zemeljsko floro, kot filozofi, ki nas pitajo s sofistiko, kot filmarji, ki nam strežejo s perverzijo, kot literati, ki nam servirajo metaforično žaganje.

Še manj kompleksov ti je treba imeti ob zavesti, da si duhovnik naroda, ki ga je dejansko spravil na sonce zgodovine katoliški duhovnik.

Tu ne gre za kakšen poskus rekatolizacije slovenske kulture: gre za dejstva, suha kakor kamni.

Prisluhni temule seznamu.

Prva tiskana knjiga, prvi časnik, prvi pesniški almanah, prva pesniška zbirka, prva povest, prvi veliki zgodovinski roman, prva dramska predstava, prve šolske knjige, prva kuharska knjiga, prva knjiga o socializmu, prva gimnazija s slovenskim učnim jezikom, prva organizacija kreditnih zadrug, prva literarna revija na evropski ravni, prvi alpski turizem, prva narodna afirmacija z vstopom Slovencev v državno skupnost Srbov, Hrvatov in Sloven-

cev — za vsemi temi najraznovrstnejšimi prvenstvi je neizogibno katoliški duhovnik: in praviloma se v to nepoklicno dejavnost ni podajal iz sle po oblasti, ampak ker ga je k temu prisililo — če je hotel biti luč in sol svojega ljudstva — skoraj popolno pomanjkanje laične inteligence.

Zgodovina ti je odvzela dolžnost in možnost, da še naprej strežeš potrebam časnega. Tvoj resor je danes samo Edinopotrebno: politika — ekonomika — industrija Nevidnega. A s tem nikakor niso odvezan od dolžnosti, da častno čuvaš tisto kulturno tradicijo, ki je bila posebna odlika slovenskega duhovnika od Trubarja vse do današnjih dni, do Šolarja, do Janžekoviča, do Trstenjaka.

Na tvoji mizi bi brevir moral ležati na Prešernu, Hoja za Kristusom na Slovenskem pravopisu.

Katoliški duhovnik — ta izraz se mi zdi, da danes na splošno zbuja predstavo osebe z moralnim ugledom: korektne, uslužne, zanesljive. Ti, slovenski duhovnik, boš k temu pozitivnemu identikitu dodal še izrazito potezo kulturnega.

Pripadnost Cerkvi — veliki mladostni Cerkvi slovenskega papeža — te bo odpirala vsekrščanskemu uni-

verzalizmu: zvestoba Sloveniji pa te bo pojila s pristnostjo naših tal in našega neba.

Ali naj bo namreč slovenski duhovnik manj Slovenec, kakor je Janez Pavel II. Poljak?

Slišal sem, da se vas letos petintrideset mladih Slovencev odpravlja v vinograd pod Triglavom. Na tržaškem vzporedniku mi ta številka zveni pravljico. Ste res proizvod določene sociologije? Ali pa vas je izprosila nebeška Slovenija?

Pojdite torej še naprej napajat naš dragi vinograd z vrelci krstne milosti, pridelovat v njem vino Kalvarije, pridelovat olje za naše bolnike in kadilo za naše pokojne.

A predvsem pojdite pričevati za božjo Prihodnost — za tisto, ki je oko še ni videlo ne uho slišalo ne srce občutilo.

Zakaj krščanstvo je pred vsem drugim prihodnost: to, kar se šele ima zgoditi.

Vaš poklic je bolj kot vsi drugi za prihodnost.

Z Babilonskega vas pozdravlja

ALOJZ REBULA

Trst-Opčine, 5. junija 1979

NAŠA SLOVENSKA GOVORICA

Zapisano stoji v bukvah, da bomo dajali odgovor za vsako besedo. Dajali ga bomo tudi za domačo besedo, za svoj jezik.

Dobrina je to, stoletja stara, po božji volji ohranjena, in Bog bo nekoč terjal odgovor tudi zanjo. Bog nam je ni dal za igračo. Dal nam jo je, da v njej izražamo svoja čustva in svoje misli.

Če hranimo po muzejih izkopenine raznih dob, stare vrče in stare meče, obdelane kamne in rimske amfore, če vse to hranimo in cenimo, kaj nismo dolžni hraniti in ceniti v svojih srcih svoje besede, ki ima za seboj že tisoč let in več in je naša?

Karel Mauser

STARŠI IN MLADINA

Ob LETU OTROKA je prav, da posvetimo nekaj misli doraščajoči mladini, o kateri pravimo, da nas starejših kar noče razumeti. Toda ali jo vsaj skušamo razumeti mi? Pri mnogih starših dobi vse in vsega preveč, samo razumevanja ne . . .

OTTO GOLDMAN

— Metka Mizerit

KAJ JIH LOČI? Razlika dveh generacij: starejše in mlajše, ki se ne ujemata. Starši, dorasli ljudje, imajo na življenje drug pogled, drugače cenijo stvari, imajo druga zanimanja.

Razlika med generacijami je vedno obstajala. Zdi se, da je danes vidnejša, ker je ritem današnjega življenja še hitrejši in so razlike še večje.

Res pa je, da se včasih ta problem zelo pretirava. Filmi, romani, televizijske serije iščejo v njem temo: drammatizirajo ter še bolj poudarjajo trenja med generacijami staršev in otrok, ne da bi vsaj nakazali neko rešitev. Ravno nasprotno. Prikazujejo ta problem kakor popolnoma nerešljiv, kakor da med generacijama ni nobenega skupnega cilja, kjer bi se mogli najti.

Razumemo, da je življenje težko, polno zapletljivosti in da idealnih rešitev skoro ni. Če premislimo ljudi, ki jih poznamo, bomo našli zelo malo družin, kjer bi živeli res idealno družinsko življenje v popolni harmoniji med starši in otroci. Vendar dejstvo, da obstajajo razlike med generacijami, ni tako tragično. Logično je, da neka razlika obstaja. Kje so torej težave? V tem, da obe strani nimata dovolj dobre volje za razumevanje drug drugega: starejši mlajše, mlajši starejše.

Nekateri starši nikoli ne spremljajo svoje hčerke na ples. "Smo že prestari za take zabave", se izgovarjajo. Drugi z veseljem izrabijo vsako priliko, da gredo na družabno prireditve skupaj s svojimi doraščajočimi otroki. Tudi ti imajo svoja leta, vendar razumejo, da imajo do svojih otrok neke dolžnosti, ki res niso naštetje v desetih božjih zapovedih, ki pa jih na neki način vsebujejo, če jih dobro premislimo.

*

Drug problem, ki teži mladostnike, je problem spolnosti. Naravno, da je tudi ta vedno obstajal, vendar je v današnjem času še posebno pereč. Danes mladostniki dozorevajo prej, kot so dozorevali njihovi starši. (Filmi, televizija, okolje, šola, vse vpliva na to dozorevanje.) Duševnosti in značaj potrebujejo za dozorevanje več časa kakor telo. Prav zaradi te razlike med telesno in duševno doraslostjo je spolni problem dvakrat važen.

Usodno je lahko, če starši s spolnim poukom odlašajo, ali mladostnikov sploh ne pouče.

Ta Ivankina zgodba ni osamljena — lahko se zgodi vsak dan.

Ivanka je bila deklica petnajstih let, skoro malo pre zgodaj razvita, vendar uravnoveščena. Ko je šla ob nedeljah k maši, je izgledala kakor dorasla gospodična, prava mlada dama. Imela je elegante čevlje z visokimi petami in lepo krojeno obleko, ki je poudarjala njeno

lepo dekliško postavo. Njeni mami se je tako dobro zdelo in nestrpno je pričakovala, da bi videla svojo hčerko kot doraslo dekle. Vendar do sedaj se ji ni zdelo potrebno, niti ni vedela, kako bi ji vsaj kdaj govorila o spolnosti in spolnem življenju.

Nekega dne je Ivanka spoznala Adelo. Ob vsem, kar je ta vedela in doživela, kar ji je pripovedovala resničnih ali izmišljenih doživljanj, se je Ivanka počutila kakor da je ona sama neumna, starokopitno in nazadnjaško dekle. Čim bolj je občutila svojo manjvrednost, tembolj je občudovala Adelo. Končala je osnovno šolo in hotela delati v tovarni kakor druga dekleta iz njene okolice. Res se je zaposlila kot vajenka v tkalskem oddelku tekstilne tovarne. Tam je delalo mnogo mladih deklet in žena. Skoro vse so imele svoje "zanimive izkušnje" in so jih pripovedovale brez sramu. Po njihovem mnenju bi morala Ivanka čimprej spoznati "resnično življenje". Govorile so ji o skrivnosti življenja na tak način, da so Ivanki umazale vse, kar ji je bilo nekoč lepo in sveto. Vse to je izpolnila še Adela. Sedaj je bila Ivanka "poučena" o življenju na umazan, grd način, ker si njena mati ni nikoli upala govoriti o spolnosti in spolnem življenju, ko bi jo morala poučiti na plemenit način. Ivanka ima o življenju zmaličeno, umazano podobo.

Njena mama se pritožuje: "Ne vem, kaj je z našo hčerkico . . ." Ivanka pa postane naravnost besna, kadar sliši besede "hčerkica". Vedno bolj je prepričana, da je njeno prijateljstvo z Adelo pristno in dobro. Adela je ne smatra za punčko, pač pa se pogovarja z njo kakor z doraslo osebo. Do nedavnega je bila Ivanka v občevanju s fanti sramežljiva in kakor v zadregi. Sedaj se počuti zelo gotovo. Dovolji, da jo fantje spremljajo. Nekega dne bo enemu izmed svojih častilcev dokazala, da že vse ve in ni več majhna deklica . . .

Po Ivankinem mnenju so njeni starši starokopitni in nazadnjaški. Kaj vedo oni o današnji mladini?

Ivanka raste brez pravega pogleda na plemenito in sveto dekletovo poslanstvo, na njeno življenjsko in moralno moč ter odgovornost. Mama ji o teh stvareh ni nikoli govorila . . .

Danes je Ivanka kakor skromna roža, ki raste brez sonca v umetni luči bara Capri, kamor pogosto zahaja. Vsak dan se bolj in bolj oddaljuje od urejenega družinskega življenja. V veliki nevarnosti je, da se bo izgubila v razbrzdanem izživljanju.

*

V mojih mladih letih . . .

Čeprav izgleda tako zapeljivo primerjati današnji čas s prejšnjim — če so starši pametni, tega ne bodo storili. Vedeti morajo, da ima tako primerjanje na mlade ljudi ravno nasproten učinek. Zato je treba paziti, če se hoče primerjati "zlate stare čase" z današnjo dobo. Zakaj? Današnji svet ni isti, kot je bil nekoč. To, kar hoče nekdo povedati, kadar govori "pri nas doma v mojih mladih letih", pomeni v resnici drugo dobo, druge ljudi, drug kraj, druge okoliščine, drugačen način življenja. Ne moremo reči, da je svet boljši ali slabši kot nekdanj: kar lahko ugotovimo, je to, da je svet vsekakor drugačen.

V prejšnjih časih ni bilo na cesti toliko stvari, ki bi dražile domišljijo na tako negativen način. Kakšen lepak je naznanjal koncert pevskega zbora ali igro, ki jo je pripravilo kulturno društvo. Danes ni zidu, ki bi se rešil lepakov. In današnji lepaki so precej drugačni od nekdanjih. Danes so slepljivi, v kričečih barvah in po možnosti okrašeni z napol golimi ženskimi figurami.

Včasih je bilo manj ropota kot danes. Znano je, da stalen ropot škoduje živcem in zdravju na splošno. Za razvedrilo je bilo društvo, dobra knjiga, izlet. Danes imamo kino in televizijo, ki nam še doma ne da miru. Razen tega revije in publikacije, slabo vzdušje v šoli, na univerzi, na delu . . . Vse to vpliva na mladostnika in včasih v njegovem srcu utopi toliko dobrih stvari, ki so jih s trudom sejali dom, Cerkev in šola.

"Da je ljubezen veliko doživetje, polno odgovornosti,

predanosti in žrtve?"

"Nikar ne bodi smešna," mi je zabrusil glede tega kolega v pisarni. "Na vsakem vogalu jo lahko kupiš . . ."

Kaj vse se piše o ljubezni, kakšne pesmi se pojo o njej!

"Da je zakon posvečena, do smrti nerazvezljiva vez?"

Življenje okrog nas nam kaže drugo sliko. Kaj govori o "srečnem zakonu" junaki filmskega platna? Oni pač lahko govorijo o zakonskih izkušnjah: poročeni so po trikrat ali štirikrat . . .

"Da je pošteno delo pogoj gospodarskega napredka in je treba denar zaslužiti v potu svojega obraza?"

Mogoče. Vendar je še več drugih načinov, kako se pride do denarja. Prejšnji teden je mož, ki skoro ne zna ne brati ne pisati, zadel več milijonov. Kupil je samo loterijski listek in postal čez noč milijonar. Mogoče nimam sreče danes, enkrat pa bom že prišel na vrsto . . .

To je samo nekaj primerov v dokaz, da življenje danes ni tako, kot je bilo nekdanj. Brez dvoma je bil svet v "mojih mladih letih pri nas doma" precej drugačen od sedanjega. Nemogoče je torej primerjati "nekdanj in danes". Torej je boljše ne uporabljati take primerjave za kritiko vedenja mladih. Bolje je resen razgovor staršev z mladimi. A ta je mogoč le tedaj, kadar smo znali premostiti problem dveh različnih generacij.

Ali smo dobri vzgojitelji svojih otrok?

- Ali mislimo na to, da pri vzgoji več veljajo zgledi kot besede?
- Ali znamo izbirati za svoje otroke prave igrače? Malo naj jih bo, preproste naj bodo in orožja naj ne bo med njimi!
- Ali znamo navajati otroke k pravi igri? K takim, ki razvijajo bistrost, podjetnost, dobroto, ki silijo k razmišljanju, ki skladno razvijajo telo, zahtevajo napor, obvladanje sebe in podrejanje drugim?
- Ali znamo ponuditi otrokom pravo knjigo o pravem času?
- Ali znamo izbrati otroku pravo televizijsko oddajo o pravem času?
- Ali imajo naši otroci vsak svoj mirni "kot", kjer čutijo, da so svoji gospodarji in kjer morajo sami skrbeti za red?
- Ali vzgajamo otroke k skromnosti, čistoči in dostojnosti?
- Ali jih uvajamo v molitveno življenje in v poznavanje božje besede?
- Ali znamo otrokom vsekdar nuditi toplo zavetje, ne da bi pri tem pretiravali z ljubkovanjem?
- Ali odgovarjamo potrpežljivo na njihova vprašanja?
- Ali hodimo z njimi v naravo in jim odkrivamo njena čuda?
- Ali jim zbujaemo ljubezen do živali?
- Ali jih poslušamo z zanimanjem, kadar nam pripovedujejo o šoli in drugih dogodkih?
- Ali se zanimamo za prijatelje svojih otrok in jih z veseljem sprejmemo, če vidimo, da so dobri?
- Ali pohvalimo otroke, kadar kaj dobrega store, in jih ljubeče posvarimo, kadar v čem progresa?
- Ali pazimo, da imajo otroci zadosti spanja?
- Ali se zavedamo, kako kvarno vpliva na otroke, če se v njihovi prisotnosti prepiramo?
- Ali znamo reči otrokom odločno "Ne!", kadar gre za pomehkuženost, razvado ali kaj podobnega?

Iz "Duhovnega življenja".

Z romarjem na Poljsko

“... Še enkrat bi vas rad prosil: povejte vsemu svetu, na vseh vaših potih, vsem narodom, da se jih je papež Janez Pavel II. spominjal na svoji romarski poti, da jih vse nosi v srcu, da je molil zanje na slehernem koraku svojega romanja: v svetiščih božje Matere, v Varšavi, Čenstohovi, v Gnieznu in Krakovu, v svetišču sv. Križa v Mogili in v celici Oswien-czima, kjer je blaženi Maksimilijan Kolbe prebil zadnje junaške ure svojega življenja. Recite jim, da papež moli vsak dan zanje, celo večkrat na dan, kjerkoli je že, in kliče k molitvi tudi druge...”

GORNJE besede je povedal papež Janez Pavel II. v krakovski škofijski palači pred vrnitvijo v Rim. Večljale so novinarjem raznih jezikov in narodov, ki so ga spremljali na obisku domovine. Pristržno se jim je zahvalil za plemenito delo poročanja. Med njimi je bil tudi naš rojak Jože Zadravec, že leto dni v Rimu na podiplomskem študiju in kot posebni poročevalec za verski tednik DRUŽINA akreditiran pri vatikanskem tiskovnemu uradu. Iz njegovih obširnih poročil bomo za bralce MISLI uporabili v tem članku nekaj zanimivih drobcov. Nemogoče je v kratkih obrisih zajeti celotni potek tega papeževega romanja v domovino.

*

Dne 2. junija je pričel Janez Pavel II. svoj devetdnevni obisk Poljske. Predno je stopil v letalo, je navzočim spregovoril o motivih svojega potovanja. Verski so in pastoralni. Pozdravit gre svoje rojake za njihov veliki jubilej 900-letnice mučeniške smrti svetega škofa Stanislava. Spet bo videl Varšavo, Gnjezno, to zibelko poljskega krščanstva. Obiskal bo Čenstohovo, kjer bo molil h Kraljici Poljske. Pomudil se bo v Krakovu, svoji nekdanji škofiji...

Ko je papež stopil v domovino iz letala, je pokleknil in poljubil tla. Vse pa je ozdravil z istim pozdravom, kot je pozdravil množico na Trgu sv. Petra ob izvolitvi: **“Hvaljen Jezus!”** Ze s tem in s sto omembami v svojih številnih govorih devetih dni je spominjal vernike na poljsko krščansko tradicijo, ki naj ji ostanejo zvesti tudi danes in v bodoče.

Varšava ima milijon in štiristotisoč prebivalcev. V soboto je prišlo v mesto iz vseh delov Poljske z vlaki, avtobusi in peš še okoli milijon in sedemstotisoč ljudi, da bi videli in pozdravili papeža. Trg zmage, kjer je papež maševal, jih je za mašo sprejel milijon trisotisoč — več jih ni mogel. V Gnjeznu naslednji dan, na binkoštno nedeljo, pa se je okrog oltarja zbralo dva milijona Poljakov.

Sledil so trije dnevi pri božji Materi na Jasni gori, slovitom poljskem narodnem svetišču. Tu je papež posebej maševal za delavce iz Gornje Šlezije, sestel se je z duhovniki, redovniki in redovnicami. Srečal se je v teh dneh tudi s poljskimi škofi na rednem zasedanju poljske škofovske konference. Drugi dan je papež sku-

paj z ljudstvom poslal z Jasne gore poziv, ki spada v okvir praznovanja tisočletnice poljskega krščanstva. Po vseh poljskih cerkvah so ob tisti večerni uri zapeli zvonovi, povsod so peli in molili posebno pesem k Mariji in papež je pel z njimi: **“Marija, Kraljica Poljske, pri tebi sem, glej pri tebi bedim!...”** Papež jim pove: **“Bedeti pomeni ne dovoliti, da bi nas premagalo zlo. Čujte in molite!”** Potem je papež nadaljeval: **“V tej uri, ko smo kot narod zbrani pred Marijo, vas rotim, ne dajte se nikdar premagati zlu!... Program poljskih družin naj bo molitev! Družina je prva in osnovna človeška skupnost. Kolikor ljubezni je v njej, kolikor resničnega življenja, toliko bo družba, narod, država zdrava. Od tega je v veliki meri odvisno tudi novo tisočletje poljskega rodu...”**

Višek je število romarjev doseglo na zadnji dan papeževega bivanja v Čenstohovi. Navdušenje med množico je kar valovalo. Zlasti, ko se iz stotisočev grl izvije pesem in papež sam poprime ter poje z njimi.

Sestega junija je papež obiskal Krakov, svojo nekdanjo škofijo. Prvi koraki so ga vodili v stolnico, na grob sv. Stanislava. Naslednji dan je obiskal svoj rojstni kraj Wadowice in znano božjo pot Kalvarijo Zebrzydovsko, a višek dneva je bil nedvomno obisk dveh zloglasnih nacističnih taborišč v Oswiecinu in Brzezinki, kjer je maševal na prostem med bodečimi žicami polmilijonski zbrani množici. Papeža je sprejel špalir nekdanjih taboriščnikov v progastih taboriščnih oblekah s številkami. V pridigi papežu večkrat zastaja beseda v strašnih spominih: **“Prostor, kjer stojimo, je zemlja, kjer je izgubilo življenje štiri milijone ljudi različnih narodnosti, med njimi Maksimilijan Kolbe, ki je šel prostovoljno v smrt, da bi rešil bližnjega. Po njem je vera slavila zmago...”** Papež je potem po kolenih stopil v celico, kjer je umrl mučenec Kolbe.

Sedmi dan bivanja v domovini se je papež pomudil v Novem Targu na pogorju Podhale, znanem turistič-

nem kraju. Ob njem se je moralo zbrati ta dan najmanj milijon ljudi. Tu je govoril o naravnih lepotah Poljske, o počitku in potrebi po telesni in duhovni krepitvi. Tu se je posebej obrnil tudi do izseljencev, ki so morali kruha in zaslužka iskati v tujini, daleč prek morja: **"Ne pozabite svoje domovine, družine, Cerkve! Morali ste po svetu, vendar ne pozabite: povsod nosite s seboj veliko duhovno dediščino. Skrbite, da ne boste duhovno ubožali, ko ste se gmotno oskrbeli! . . ."** Tako preprost in lep nauk vsem izseljencem, ne le Poljakom!

Papež se je silno sproščeno počutil vselej med mladino, zlasti univerzitetno, ki je prišla k njemu v visokih desetisočih. **"Vi ste prihodnost sveta, vi ste prihodnost naroda, Cerkve. Od vas je odvisen jutrišnji dan. Zavedajte se tega povsem odgovorno . . . Ne bojte se truda, bojte se lahkomišelnosti, malodušnosti! . . . Močni in dosledni bodite v veri. Zvesti Materi najlepše ljubezni zaupajte v Boga, po njem oblikujte svojo ljubezen in svoje mlade družine. Kristus naj ostane za vas vera, upanje in ljubezen! . . ."** V Gnieznu je mladina vztrajala pred škofijsko palačo pozno v noč. S kitarami in petjem je privabila papeža na balkon, da je z njimi pel in se pogovarjal.

Zadnji dan bivanja v domovini je papež maševal na krakovskih livadah imenovanih Blonie. To je bilo posebno praznovanje 900-letnice smrti škofa sv. Stanislava in obenem sklep papeževega romanja. Tudi tu navdušenja stotisočev ni mogoče opisati — moral si ga samo doživeti . . .

*

Oči vsega sveta so bile teh devet junijskih dni uprte v Poljsko, kjer je veliki romar papež Wojtyła listal po knjigi poljskega naroda, njegove usode v preteklosti in sedanjosti. Odčitaval je iz nje z jasnostjo preroka resnico, ki preživi prostor in čas, zarisoval pomembno zgodovinsko dejanje ob tisočletnici Cerkve na Poljskem. Ob zgovorni manifestaciji duha verujočih Poljakov je gradil mogočno oporo vsem verujočim v tistih socialističnih državah evropske celine, kjer uradno uživa vsi veljavo le ateizem, tako imenovani "znanstveni pogled na svet"; neuklonljivo jo je gradil papež z dvanajstmilijonsko množico vernih, kar se jih je v devetih dneh pridružil njegovi romarski poti. Njegova pot je razodetje svetu, da je Cerkve v socialističnih deželah evropskega Vzhoda velika moralna sila, ki je ni mogoče zanikati. To razodetje se ujema s časom, ko je svet utrujen od znanosti, tehnike, ideologij, sistemov, ki ne morejo zagotoviti človekovih osnovnih pravic, med katerimi je središčnega pomena svoboda vere; s časom, ko se razkrivajo sebični mednarodni interesi v imenu napredka, gotovosti, pravice in demokracije. Postati spet človek, vrniti se k svojemu dostojanstvu, svoji svobodi, ustvarjati boljši svet — s svojimi potovanji-romanji ter s svojo prvo encikliko "Odrešenik človeštva" papež Jancz Pavel II. odločno stopa v prve vrste graditeljev bolj človeškega sveta.

*

Z jasnostjo preroka je govoril papež na Trgu zmage v Varšavi: **"Cerkve je Poljski prinesla Kristusa, to se pravi ključ za razumevanje velike in temeljne stvarnosti — človeka. Brez Kristusa ni mogoče razumeti človeka, ne vedeti, kdo je, ne kakšno je njegovo resnično dostojanstvo, ne, kaj naj bi bilo njegovo poslanstvo, v čem njegov končni cilj . . ."** Narod je ploskal dolgo dolgo, potem je pel na tem Trgu zmage pesem "Christus vincit, Christus regnat!" (Kristus zmaguje, Kristus kraljuje!). Več kot milijonska množica vernih Poljakov je izpovedala svojo zvestobo. Odmevalo je po trgu, sklenjenim z umetnostno galerijo, hoteli, z ministrstvom za kulturo in umetnost, gledališčem, opero. Odmevalo je vse tja do bližnje palače kulture, ki jo je Stalin podaril Varšavi; v tej stavbi so se snovali naklepi, kako razposlati sodobne apostole med "nevedno in praznovno" ter "klečeče" podeželsko poljsko ljudstvo, da bi ga prevzgojili, prepojili z novim duhom. Odmevi pesmi in ploskanja tolčejo od bodičasti obelisk, zobčast nadzidek, v mongolsko arhitektoniko palače kulture, udarja ob loke, okna, portale, med njene marmornate kolonade. Papežev glas je odmeven po enoinpolmilijonski Varšavi: **"Brez Kristusa ni mogoče razumeti človeka, v nobenem delu sveta ga ni mogoče izključiti! . . ."** Njegove besede ne veljajo samo Poljakom. **" . . . Evropa, ki je bila v svoji zgodovini tolikokrat razdeljena, ki je bila proti kencu prve polovice našega stoletja tako tragično razkosana zaradi strašne svetovne vojne; ta Evropa se mora kljub različnim režimom, različnim ideologijam in ekonomsko-političnim sistemom neprestano prizadevati za neko temeljno edinost. Za osnovo pa mora imeti krščanstvo. Kljub različnim tradicijam na evropskem Vzhodu in Zahodu je na obeh straneh isto krščanstvo. Svoj izvor ima v istem Jezusu Kristusu, prejelo je isto božjo besedo, ki so jo oznanjali dvanajsteri apostoli. To dejstvo je ukoreninjeno v samem začetku evropske zgodovine . . ."**

*

Takoj ob prihodu je papež poudaril človeške osnovne pravice in jih vpletal stalno v svoje govore. Pri srečanju s poljskimi škofi je ta njegova zahteva prišla še bolj do izraza. **"Doseči normalne odnose med Cerkvijo in državo je v našem času zadeva temeljnih človekovih pravic. Med temi pravicami je središčnega pomena pravica do svobode vere in življenja po veri . . . Država mora razumeti poslanstvo Cerkve z vsemi praktičnimi posledicami, ki segajo tudi v življenje politične skupnosti."** Nato je papež postavil odločno zahtevo po popolni svobodi dejavnosti Cerkve, za kar se mora škofovska konferenca vedno zavzemati. **"Etika je temeljna razsežnost v človekovem življenju in to dejstvo mora biti navzoče tudi v političnem življenju. V soglasju s tradicionalno evropsko mislijo, ki se kaže v delih največjih antičnih filozofov, mislijo, ki je potem našla svojo poglobitev v evangeliju in krščanstvu, moramo usmerjati tudi politično dejavnost, ki mora spodbujati pravne vrednote."**

*

Za dvanajstmilijonsko množico, s katero se je bil

srečal v devetih dneh svojega romanja, je bil papež simbol svobode, morda celo mit, vendar ne na način zvezdnikov, ljudi znanosti in tehnike, moči in oblasti, temveč kakor tisti, ki je prišel z resnico vere in človekovega osvobojenja. Zato, ker ve, kaj hoče. Vrniti ljudem njihovo dostojanstvo, prebuditi v njih smisel za človeško in božje, pokazati na narodove rane, na nevarnosti, ki utegnejo narod načeti pri njegovih koreninah, s povsem jasno resonanco: vsak sistem, ki ljudem ne more zagotoviti jasne svobode vere, ki je med osnovnimi človekovimi pravicami središčnega pomena, se prej ali slej izkaže kot nasilje in čas ga mora dotolči prej ali slej . . .

*

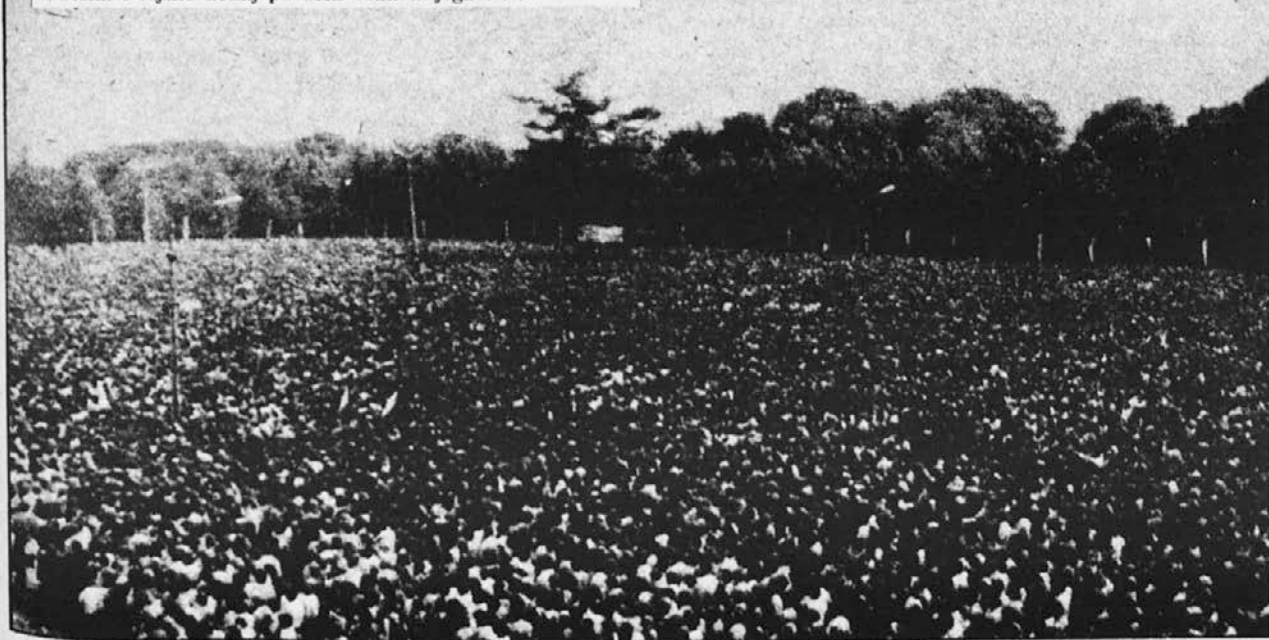
Papež se je iz romanja vrnil v Rim silno utrujen, saj 50 srečanj na različnih mestih in nad 30 govorov v devetih dneh ni malenkost. O njegovem obisku Poljske pa bodo gotovo še veliko pisali, saj ni mogoče niti približno naštetih vseh njegovih razsežnosti. Prav gotovo je po vsem svetu utrdil zavest prisotnosti Cerkve, na Poljskem pa še posebej narodni ponos in življenjsko povezanost s krščanstvom. Če je papež Janez Pavel II. po tem obisku še bolj popularen, tudi prav; vendar tega ni iskal, kakor so mu hoteli nekateri na vso silo pripisati. Ljubljanska revija Teleks se je naravnost trudila zmanjšati pomen papeževega obiska. Milijska množica je bila piscu Teleksovega članka le "desettisoči", versko navdušenje le "močno izraženo domoljubje". Papež je s svojim "križarskim pohodom" kazal na vsak

korak svoj "igralski talent" in poleg političnega poguma tudi "prebrisanost". Obisk je bil njegova "predstava", ki jo je hotel pokazati svetu, zato že naslov Teleksovega članka: "Velika verska gala predstava". Slike milijonske množice pa seveda nobene. Po Teleksovem članku je obisk osvetlil tudi "manj prijetne resnice": papežev "odločnost, da bi povedel cerkev v novo ofenzivo" . . . (Temu je z odličnim komentarjem odgovorila DRUŽINA).

Opazovalcu se ob tem in mnogem drugem stavlja mnogo "zakaj-ev". Zakaj je na primer upravljalec s poljsko televizijsko kamero kar naprej meril le na papeža, njegovo spremstvo, oltar, da je bilo videti, kakor da ljudstva sploh ni ali zelo malo, da je zanimanje ljudstva za dogajanje v deželi bore majhno; zakaj upravljalcu ni bilo do tega, da bi uprl kamero v milijonske množice na Trgu zmage v Varšavi, veličastnost božjega ljudstva na travnikih Blonie v Krakovu, stotisoče ljudi pri Jasnogorski božji Materi; dalje v neštivilne prizore: ljudi sklenjenih rok, tistih, ki so prebedeli noč v molitvi, stotisoče mladih v Gnieznu, prizore, ko se je vsul plaz ploskanja, pesmi, molitve; druge podrobnosti: narodne noše, množice napisov po mestih, na mestih srečanj, tisoče mladine, ki je šla v koloni skozi mesto z nageljčki v rokah, da bi jih potresla na pot papežu, valovanje poljskih simbolov . . .

Toliko "zakaj-ev". Vsak čas ima pač svojo obliko nasilja. Nemogoče ga je prikriti . . .

Nepregledno morje glav — v dnevih papeževega obiska Poljske nekaj povsem vsakdanjega . . .

Nak, tega pa ne!

"Brivec?"

"Morda."

"Vprašajte ga za posetnico!"

Služabnik se je čez trenutek vrnil.

"Tule je."

Ravnatelj je leno stegnil roko, vzel vizitko in pogledal: ". . . A! . . . Janez! Pleskar." Obraz se mu je razlezel in razjasnil. "Da, da! . . . Naj stopi noter!"

Mož je vstopil. Dober človek. Eden izmed tistih ljubeznivih in mirnih ljudi, ki jih je danes vedno manj na svetu. S hudomušnim pogledom, s kozjo bradico, nekoliko rejen in počasnih kretenj, kot bi se težko gibal.

"Aj, . . . staramo se, gospod ravnatelj! Dovolite, da se usedem!"

"Ne, ne tja! . . . Položite se, ljubi Janez, na tale mehki usnjeni naslonjač!"

"Pred eno uro šele sem dobil vaše povabilo..."

"Oh, današnja mladina ni več kot vi. — In drugače, kako se imate?"

"Tako, tako . . . Pri sedmih križih . . . in ker pleskam že od prvega obhajila naprej . . ."

"Potemtakem morate biti precej na trdnem..."

"Ne bom rekel, da ne . . . Pa vseeno še vedno delam."

"Prav! — Rad bi, da bi mi prebelili pisarne in trgovino. Poskrbite za lepo, primerno barvo . . ."

Janez je z izkušnim očesom pogledal medtem po umazanih stenah, zakajenem stropu. Zbodla sta ga zdelani cokel, obledela vrata . . .

"No, ne preveč razkošno . . ." je sam končal ravnateljjevo misel.

"Se razume!"

"Prostori bodo res bolj prijazni, bolj zdravi za vas in za vaše uslužbence . . . In kdaj naj bi začeli?"

"Prihodnjo nedeljo."

". . . Nak, . . . tega pa . . . ne!"

"Burkež! Vaši ljudje prinesejo vse potrebno v soboto popoldne. V nedeljo zapremo vrata, pa boste kakor doma . . . Nihče ne bo vedel . . . nihče videl . . . Se vam ne zdi?"

"Tega pa ne! . . ." je ponovil Janez.

"In zakaj ne?"

"Zato, ker v nedeljo več ne delamo . . . Tako je določeno . . . O tem je vsakak beseda odveč . . ."

"Poslušajte! Jaz vendar ne morem drugače: čez teden je trgovina polna ljudi . . . in potem . . ."

"Vem . . . vse to je res. Vsi gospodarji mi pojo isto pesem."

"Potemtakem boste priznali, dragi Janez, da..."

"Priznam vse, kar hočete . . . ali moji ljudje v nedeljo ne bodo delali!"

"Kaj so tako trdoglavi?"

"Še malo ne: vrli dečki so! . . . Če bi jim rekel 'Pridite!', bi gotovo prišli . . . Pa jim tega ne bom nikoli rekel . . . in to v vašo korist . . ."

"Ta je pa dobra!"

"Kakor hočete . . . in tudi v njihovo korist."

Janez je tedaj vstal, se nagnil k ravnatelju in s pridigarškim tonom začel: "Poslušajte me! . . . Če bi me prisilili, da bi moje ljudi v nedeljo poslali na delo, bi po pravici vzkliklo med njimi seme nezadovoljstva. — Kajti delavci računajo na ta sedmi dan . . . Vsakdo ima že svoj načrt: eden pojde sem, drugi tja . . . Vsi potrebujejo čistega zraka. Saj veste, da beljenje in pleskanje ni zdravo . . . — In končno: moji delavci niso živina . . . Vsak ima svojo družino . . . in je vesel, če ima na razpolago vsaj en dan, ko je sam svoj gospod . . . ko lahko gre na sprehod z družinico v praznji obleki . . . Ali se vam ne zdi, da je vse to treba jemati v poštev?"

"Kaj pa je potem delo?!"

"Imate prav! . . . Tudi delo! . . . Toda delo, izvršeno v nedeljo, je manj vredno . . . ker je opravljeno z nejevoljo in v raztresenosti . . . Dvakrat umazan, kdor je umazan v nedeljo! . . . Namesto da bi pazili, kako vlečejo čopič, bodo gledali skozi okno praznje oblečene ljudi na cesti . . ."

Ravnatelja se je prijemala živčnost. Vstal je, si prižgal cigareto in večkrat zaporedoma potegnil vase dim.

"Moj dragi Janez — veste — na starost postajate hud socialist! . . ."

"Jaz? . . . Še sanja se mi ne . . . Prizadevam si le, da bi ne bil preveč slab delodajalec. Vrh tega sem prepričan, da je nedeljski počitek najboljše zdravilo zoper brezposelnost . . ."

"Kako to mislite?"

"O, čisto preprosto! V pleskarski zvezi nas je 25.000 — petindvajsettisoč sobnih slikarjev in pleskarjev, ki so nekoč delali ob nedeljah, pa so se prepričali, da s tem sami sebi škodujejo . . . Zdaj ob nedeljah nihče ne dela . . . To se pravi: vsaka nedelja nam vrže 25.000 delovnih čai. Pomnožite to z dvainpetdesetimi nedeljami in s prazniki sredi tedna, pa dobite najmanj 1,500.000 delovnih dni na leto, ki ob brezposelnosti že nekaj zaležejo . . ."

"Zanimivo!"

"Pa še marsikaj drugega! . . . Živimo neko-

liko bolj mirno . . . In s tem ne storimo nič drugega kot le svojo dolžnost . . . Vse je v našo korist . . . O, ko bodo moji delavci zvedeli, da jih kljub vašim številnim odjemalcem niste hoteli ogoljufati za njihovo ubogo in ljubo nedeljico . . ."

"Navsezadnje . . ." se je ravnatelj že skoraj mehčal.

"Nikar ne recite 'Navsezadnje!' . . ." ga je prekinil Janez. "Ko boste v nedeljo zvečer legli v posteljo, mislite na veselje, na dobro voljo, na telesno in duševno zdravje, ki ga boste pripravili dobrim delavskim družinam . . ."

"Govorite kakor fajmošter!" je dokončno pustil ravnatelj.

Janez pa se je nasmejaj in si pogladil svojo kozjo bradico . . .

PIERRE L'ERMITE

Fotograf slike je Frank Ažman Jr., vzeta pa je nedavno v Clevelandu, ameriški Ljubljani, nasproti slovenskega Narodnega doma na znani St. Clair Avenue. Predstavlja dva dolgoleta naročnika MISLI: na levi je Joseph Zelle, ameriški Slovenec iz Clevelanda, na desni pa Rudi Brežnik, avstralski Slovenec iz Sydneya. Spoznala pa sta se najprej le po glasovih — po zračnih valovih. Oba sta namreč navdušena člana svetovnega Slovenskega amaterskega radijskega krožka (Slovenian Amateur Radio Society), o katerem je Joseph Zelle pred nekaj leti pisal v MISLI in vabil tudi naše radijske amaterje k pridružitvi. Rudija je vsekakor ujel. Člani so uredili radijski seznam z namenom, da bi bili slovenski radijski amaterji vsega sveta med seboj v redni zvezi.

Rudi Brežnik (VK2AOT) je o svojem obisku Amerike preko amaterskega radia obvestil Antona Vahčiča (K8ZWH) v clevelandskem okraju Willoughby Hills, kakor tudi Jožefa Želleta (W8FAZ). Tako je našel prijatelje, čim je prišel v največjo slovensko naselbino v zdomstvu. Prav radijsko poznanstvo mu je dalo lepo priliko srečati ameriško Slovenijo in spoznati njeno življenje od blizu.

5. julija 1979

Fr. Basil Valentin O.F.M. in Fr. Stan Zemljak O.F.M.
Baraga House — 19 A'Beckett St., Kew, Vic., 3101
Tel.: 861-8118 in 861-7787

Slovenske sestre — frančiškanke Brezmadežne
Slomšek House — 4 Cameron Court, Kew, Vic., 3101
Tel.: 861-9874

● **PROŠČENJE**, nedelja praznovanja cerkvenih zavetnikov sv. Cirila in Metoda, je za nami. Verniki so napolnili cerkev, po slovesnem bogoslužju pa cerkveno dvorano, kjer se je slavje nadaljevalo ob vselem razgovoru in polnih mizah. Pri maši so letos peli GLASNIKI, naš mladinski pevski zbor. V dvorani pa je za domače melodije poskrbel ansambel BLED.

Tudi letos ni odpadla že kar tradicionalna dražba, ki je licitanta Marjana Lauka skoraj spravila ob glas. A zanimanje za prelepo veliko lutko v narodni noši (ročno delo s. Hilarije in dar gospe Ane Kuri, ki jo je dobila na licitaciji ob neki priliki lanskega leta) je bilo toliko, da je bilo Marjanu kar težko zadevo v omejenem času končati. Dražba je prinesla našemu Skladu za bodoči DOM POČITKA res visoko vsoto \$280.— (še nobena dražba doslej ni bila tak uspeh).

Vsem, ki ste kakor koli pripomogli k uspešnemu prošenju (od pevcev, bralcev beril — tokrat sta bila oba v narodni noši — in ministrantov pa do ansambla Bled, licitanta Marjana in postrežnic-članic Društva sv. Eme ter gospodinji, ki so pripravile namizne dobrote; med kuharicami naj posebej omenimo s. Emo v Baragovem domu!) iskrena zahvala nas vseh! Bilo je prijetno domače — to pa je tisto, česar si v zdomstvu posebno želimo. Menim, da je prav naša verska središča v tem težko prekositi.

● Na nedeljo prošenja, 1. julija, so naši verniki dobili prvič v roke tiskana OZNANILA, za katera bo odslej skrbel p. Stanko. Prvič so jih razdeljevali ministranti, v bodoče jih bomo dali k vhodu in si jih vsakdo lahko sam vzame. Gotove važne zadeve bomo še vedno posebej poudarili tudi ustmeno izpred oltarja, kakor doslej, mnogim bo pa le ustrezno, če bodo oznanila lahko odnesli domov in tam v miru prebrali.

Oznanični list bo imel običajno tudi besedilo za pesem, ki naj bi jo kdaj med mašo ali po maši zapeli skupno vsi zbrani verniki. S tem bomo skušali na počasen in neprisliljen način nekako poživiti naš čut za ljudsko petje, ki je že skoraj zaspal. Mnogo je pesmi,

ki jim še znamo melodijo, le besedila nič več. Malo sodelovanja vseh, pa bomo s tem napravili nov korak. Naj bi ne bilo nikogar strah v cerkvi odpreti usta, saj se ne mislimo kosati s pevskim zborom. Bog gleda na dobro voljo, ne na lepoto glasu.

● Ta mesec bo pričel svoja srečanja krožek odrasle mladine, ki želi izpopolniti svojo versko izobrazbo. Gre za mlade ljudi od približno osemnajstega do petindvajsetega leta in če se jim želi pridružiti še kdo v približnih mejah te starosti, je dobrodošel. Srečanja bo vodil p. Stanko.

Če je kaj zanimanja za izpopolnitev in poglobitev verskega znanja tudi med starejšimi rojaki, bi naše središče rade volje organiziralo v krajših ali daljših presledkih tudi zanje srečanja z razgovori ali predavanji. Kdor se za to zanima, naj nam prosim javi.

● Mnogi nas sprašujejo, zakaj ni več redne verske mesečne oddaje na slovenskem sporedu radia 3EA. Stari razdelitvi je napravila konec reorganizacija s strani vodstva oddaj in tako smo prišli z versko oddajo na zračne valove le pred prazniki. Vse kaže, da bomo verske oddaje v spremenjeni in krajši obliki obnovili za konec četrtkove oddaje (slovenska četrtkova oddaja se prične vselej ob 6.45 zvečer).

Glede verskih oddaj nam pišite in sporočajte svoje predloge. S tem nam boste olajšali izbiro vsebine.

● Večerno mašo bomo imeli na praznik Karmelske Matere božje (ponedeljek 16. julija), na četrtek 26. julija (praznik Marijinih staršev, Joahima in Ane) in na prvi petek v avgustu (3. avgusta). Večerna maša bo tudi na zapovedan praznik Marijinega vnebovžetja, 15. avgusta. — Vabljeni!

● Poroko naj tokrat omenim eno: dne 9. junija sta pred oltar slovenske cerkve stopila **Frank Krčmar** in **Slavica Baligač**. East Keilor in St. Albans sta se srečala. Frank je bil rojen v Celju in krščen v Polzeli, Slavica pa je bila rojena v Salzburgu in krščena v Astenu, a starši so iz Prekmurja. Oba sta prišla z družinama kaj mlada v novo domovino in v čast jima je, da slovensčino odlično obvladata. Naše čestitke na pot v skupno življenje!

● Krsti so bili v juniju trije: 3. junija je krstna voda občila **Petra Alberta**, novega člana družine Franca Hvala in Luise r. Goetz, East Keilor. — 9. junija je ob krstnem kamnu zajokala **Pamella Jane**, prvorojenka družinice Petra Viktorja Paušiča in June Elizabeth r. Cryer. Prinesli so jo iz West Prestona. — Iz Rosanne pa so 17. junija prinesli prvorojenčka, ki je razveselil družino Bruna Hofmanna in Carmel Margaret r. Maher. Klical ga bodo **Matthew Stephen**.

Vsem trem malčkom kličemo božjega blagoslova na pot, družinam pa iskrene čestitke!

● Že več let se skupinsko udeležujemo ekumenskega bogoslužja v melbournski stolnici sv. Patrika, da tudi

mi skupno z ostalimi narodi brez verske svobode s svojo prisotnostjo in molitvijo podpremo tisti del sveta, ki ga usužnjujejo totalitarni režimi. Molitev je brez dvoma najboljši in najuspešnejši protest in srečanje raznih narodnostnih skupin z narodnimi nošami in zastavami v cerkvi dovolj vidna maifestacija za boljši in pravičnejši svet. Tudi letos bomo zraven kot slovenska narodna skupina in čim več nas bo, tem lepše bomo predstavljali Slovenijo. Datum letošnjega srečanja je na nedeljo **22. julija ob treh popoldne**, kje je stolnica, pa tako že veste. Naj bi nobena naša narodna noša to popoldne ne ostala v omari! Ostanimo zvesti tradiciji in našemu čutu za resnično svobodo narodov vsega sveta!

Tudi letos bomo posebej sodelovali pri prošnjah ljudstva s slovensko prošnjo, pri poslušanju božje besede pa je letos naše branje evangelija v angleščini.

● Če mora kdo iz Vaše družine v bolnišnico — lepo prosim, javite nam. Vedno mi je težko, če zvem za bolnika po dolgih tednih in navadno šele potem, ko je bolnišnico že zapustil. Patrov obisk vendar ne pomeni smrti, pač pa ravno obratno!

● Zahvalim se vsem, ki ste že vrnilo darilno kuvertico letošnjega proščenja. Doslej jih je prišlo 173 in so prinesle lepo skupno vsoto \$1.960, ki pa še ni končna, saj navadno kuvertice prihajajo skozi ves mesec. Res pa je, da so za božič in veliko noč darovalci številnejši kot za proščenje. So pa tudi drugi, ki se še niso ogreli za darilne kuvertice trikrat na leto, četudi so kar redni obiskovalci naše cerkve. No, morda se še bodo.

Vsem dosedanjim darovalcem ob letošnjem proščenju iskrena zahvala!

MLADINSKI KONCERT

... bomo priredili tudi letos, da ostanemo zvesti že štiriletni tradiciji. Bo kot običajno med počitnicami, na nedeljo, **26. AVGUSTA popoldne** v dvorani melbournskega verskega središča. Veseli bomo, če bo za nastop kaj prijavi tudi iz drugih krajev, drugače pa bo pač krajevnega značaja. Dobiček prireditve je zopet namenjen Fondu za bodoči **DOM POČITKA**.

Ker bodo glasbeni in pevski nastopi — kakor so bili že tudi lani — brez tekmovanja, zato odpadejo tudi pogoji prvih let. Pogoj je le eden: da nastopa slovenska mladina, ki se pravočasno prijavi z glasbeno ali pevsko točko, skupinsko ali posamič. Kdor želi nastopiti, naj do konca julija predloži svoj spored, da ga po dogovoru uskladimo s celoto in ne bo ponavljanja istih pesmi. Zadnji prijavljeni bodo prišli v pošteve le, če trajanje koncerta še ne bo izpolnjeno. Zato pohitite! Ustregli boste s tem tudi nam in nam olajšali planiranje prireditve.

Z dobro voljo in sodelovanjem bo tudi ta **MLADINSKI KONCERT** lahko lep uspeh, ki nam bo v domači sproščenosti nudil obilico užitka.

P. STANKO

Žužemberk s porušnim graciom

OB PRIPRAVLJANJU junijske številke smo novico že slišali, a nismo je še preverili, zato je ostala za julij. Stane Dolanc je bil istočasno degradiran iz mesta tajnika predsedstva Centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije, Tito pa mu je podelil odlikovanje najvišjega reda države in vzel ga je za spremljevalca v Moskvo. Mesto tajnika je seveda "sam odložil", njegovo mesto pa je prevzel Dušan Dragosavac, po rodu Srb iz hrvaške republike.

Odstranitev Dolanca iz tako pomembnega položaja v partiji je povzročila številne komentarje v evropskem tisku. Saj je do nedavnega vse kazalo, da bo prav Dolanc verjetni Titov naslednik...

NEDAVNO smo omenjali padec kmečkega prebivalstva v novogoriški občini, danes pojdemo na drugo stran Slovenije, kjer ni slika nič bolj rožnata. V obsežni celjski občini živi samo še 2,428 kmetov oz. njihovih družinskih članov. Delež kmečkega prebivalstva se iz leta v leto tako zelo zmanjšuje, da ni čistih kmetov (ki žive od kmetijstva) niti za 4%. Še slabša je starostna sestava, saj je več kot 41% celjskega kmečkega prebivalstva starega nad 60 let, otrok med gornjim številom pa je samo 293 (komaj 12%).

Doslej ni uspelo odtoka mladih ljudi s kmetov v mesta in tovarne ustaviti, kaj šele preokreniti. Četudi so pričeli doma že javno poudarjati, da bi bila vrnitev na kmetije v korist skupnosti, odziva ni in ga verjetno tudi ne bo. Saj je znano, da kmet nima zadostne socialne varnosti, pa tudi zdravstvena in starostna oskrba sta na kmetih nezadostni.

DOMA varčujejo z bencinom, zato je za vso Jugoslavijo izšel zakon o začasni prepovedi uporabe osebnih avtomobilov in motornih koles. Ob torkih ne smejo na cesto osebni avtomobili in motorna kolesa, katerih številka na registracijski tablici se končuje z 0, 2, 4, 6 ali 8; ob četrčkih pa vozila, katerih registracijska številka se končuje z 1, 3, 5, 7 ali 9. Prva skupina ne sme na ulico tudi na prvo soboto in nedeljo v mesecu, drugi skupini pa je to prepovedano na tretjo soboto in nedeljo v mesecu.

Z omejitvijo bodo prihranili bencin in denar, pa še

zraka bo manj okuženega. In družine bodo več doma, kar tudi ne bo napak... Vsaj tolažijo se z vsem tem na dneve, ko mora avto stati za hišo.

BIRMANCEV bo imela Slovenija to leto okrog 15-20 tisoč. Birme bodo v blizu 200 župnijah, kar je storaj četrtnina vseh slovenskih župnij. Tako bo z birmo zajetih nad deset tisoč družin in približno toliko botrov. Bog daj, da bi se ta versko-vzgojni kapital primerno obrestoval. Vsekakor slovenska Cerkev zelo skrbi, da prejetje zakramentov ni le tradicija, ampak iskrena zavestnost, do katere pomaga tako birmancem kot botrom dobra priprava. Doma nihče ni pripuščen k birmi, če ni po prejemu prvega obhajila vsaj štiri leta redno obiskoval veroučni pouk. Tako hočejo zgraditi vernike, ki bodo kos protiverskemu okolju.

SVOJEVRSTEN REKORD v izdelavi pohištva ima podjetje "Sora" v Medvodah: pohištvo za predsobo izdelava v šestih urah. Še pred petimi leti so za izdelavo enakega pohištva potrebovali nič manj kot 32 ur. Pa recite, če to ni napredek. Upajmo samo, da izdelava pri tej hitrici ni izgubila na kvaliteti.

NOVOMEŠKA letošnja pevska revija je imela za geslo "S pesmijo v pomlad" in je bila doslej največji pevski nastop dolenske metropole. Nastopilo je preko tisoč pevcev in pevk raznih sodelujočih otroških, mladinskih in odraslih zborov.

"DRUŽINA" v svoji izdaji dne 13. maja letos poroča o novi knjigi "Cerkev in religija v socialistični samoupravni družbi", ki jo je napisal predsednik zvezne konference SZDL Tod Kurtović. V njej razvije stališča, ki jih — po "Družini" — moremo vzeti za uradna stališča režima:

Avtor čisto določno pove, da bodo spremenjene družbene in ekonomske razmere izkoreninile vero in vernost: "V družbeni ureditvi, ki bo očiščena srednjeveške plesni, bo proletariat začel široko in odkrito borbo za odstranitev ekonomskega suženjstva, ki je pravi izvor verskega poneumljanja človeštva" (str. 315).

Koliko more biti verske svobode ob takemle uradnem stališču do vere? Res je slep, kdor tega ne uvidi in malo je kristjana v vsakem, ki si ob takih stališčih do vere hinavsko zatiska oči.

KMEČKI TURIZEM je doma že znan izraz. Nekateri kmečke hiše nudijo turistom nočnino ter hrano in mnogi se raje poslužujejo teh domačih ugodnosti kot pa hotelov. Po podatkih Zadružne zveze je v Sloveniji 133 takih kmetij, ki skupno nudijo turistom 1261 postelj, hrano in tudi zaželjeni počitek. Poleg tega števila pa je registriranih še 160 kmetov, ki se s "kmečkim turizmom" ukvarjajo kot lastniki gostiln in penzionov.

ŠENTJERNEJSKE konjske dirke so že znana in tradicionalna zadeva, četudi se seveda ne morejo primerjati z avstralsko konjsko tradicijo. Nedavno je tamkaj-

šnji Klub konjskega športa začel obnavljati edini dolenski hipodrom: dirkalno stezo bodo razširili za tri metre in postavili tribuno za gledalce. Upajo, da bodo letošnja jesensko tekmo že lahko priredili na dokončno obnovljenem dirkališču.

VINKA ZALETLA, vogrškega župnika iz Koroške, se v Avstraliji menda še spominjamo, saj je bil med nami ob priliki evharističnega kongresa leta 1973. Tudi njegove čudovite fotografije, projicirane na filmsko platno, so nam še v spominu. Nedavno je imel v Domu prosvete v Tinjah predavanje o Poljski, rojstni deželi sedanjega papeža. Ob tej priliki pa je obhajal tudi izredni jubilej: **to je bilo namreč njegovo 1500 predavanje z diapozitivi**. Nič čudnega, da se je med nekaterimi drugimi častnimi gosti udeležil predavanja tudi celovski škof dr. Jožef Köstner, tinjski rektor Jože Kopeinig pa je ob tej priliki v posebnem govoru orisal lik jubilaranta.

Težko si je predstavljati, koliko truda je v tem visokem številu predavanj, in koliko kilometrov je moral jubilarant obleteti — za predstave same kot za pripravljanje. Saj so vse zbrane slike, ki jih je na tisoče, njegove izvirne fotografije. S fotografskim aparatom je naš Vinko prepotoval kar ves svet in ponosni smo, da ga je takrat zaneslo tudi med nas v Avstralijo.

S svojimi predavanji po zamejstvu Koroške in Primorske pa je Vinko izvršil tudi izredno kulturno delo, ki ga ni mogoče premeriti in oceniti. Poplačal mu bo Bog, saj domovina mu doslej za vse to ni dala niti skromnega priznanja, ki si ga je mož brez dvoma zaslužil.

Vinku čestitamo k številki 1500 in mu pošiljamo tudi tople pozdrave od tistega kenguraja, ki mu je takrat pokazal hrbet in mu izpred pripravljenega fotografskega aparata odskakljal v avstralski buš...

NAJVEČJO TORTO, ki je bila doslej pripravljena v Sloveniji in najbrž v vsej Jugoslaviji (pa morda dodamo lahko še staro Avstrijo in vsa stoletja, ko smo bili njen del!) so napravili za letošnji sejem Alpe-Adrija v Ljubljani. V premeru je imela 3,2 metre, 4 metre pa je bila visoka. Za torto so porabili nič manj kot 6,000 jajč, 80 kg masla, 60 kg Viki-kreme, 140 kg sladkorja, 80 kg mleka v prahu, 40 kg kakava, 2 litra likerja, 2 litra konjaka in še 30 kg raznih drugih dodatkov. Iz poročila pa žal ne moremo razbrati, kdo je to ogromno torto — pojedel.

UČITELJEV, ki so usposobljeni in imajo diplomu, v Sloveniji primanjkuje, pravi časopisno poročilo iz Ljubljane. Podatke je zbral in objavil Zavod za šolstvo SR Slovenije. V minulemu letu je bilo razpisanih v Sloveniji, 1.400 učiteljskih mest, prijav pa je prišlo samo 560, pa še med temi z diplomu samo 160. V informacijah istega Zavoda tudi stoji, da letos poučuje na slovenskih šolah kar 24% oseb brez ustrezne izobrazbe. Najvišje na ravni izobraženosti so učitelji v ljubljanski občini Center (85% z ustrezno izobrazbo),

najslabši pa je položaj v Metliki (le 24% učiteljev z ustrezno izobrazbo).

Pri vsem pomanjkanju učiteljev pa beremo v tamkajšnjih listih stalne omembe števila oseb učiteljskega poklica, ki so si po poskusu poučavanja raje izbrale kako drugo delo. Celo ljubljanski "Pavliha" se je že dotaknil tega problema s svojim humorjem (Nedavno smo brali v njem: "Učitelji iz bank, zavarovalnic in turističnih organizacij, vrnite se!"). Vzrokov za opuščanje učiteljskega poklica je najbrž več. Skleпали bi, da med njimi ni na zadnjem mestu dejstvo, da se ni lahko držati marksističnega šolskega načrta, če sam kot vzgojitelj nisi prepričan komunist. V tem primeru pa se potem pridruži še to, da kakega dobrega učiteljskega mesta kot "nezanesljiv" ne moreš pričakovati.

Znan mi je celo primer, ki se je zgodil pred par leti v Mariboru. Katoliško dekle, ki je končalo učiteljske z najboljšimi uspehi, so postavili na izbiro. "Ali kruhek, ali tisti vaš Bogec!" so ji rekli na uradu. Izbrala je "Bogca" in še danes ne poučuje...

PRVEGA MAJA letos je bila v Bohinjski Bistrici proslava 40-letnice ustanovitve centralnega komiteja ZKJ. Častni gost je bil tudi Tito, kateremu so za to priložnost zgradili v naglici celo posebno hišo. Prvič se je zgodilo, da s take proslave ob navzočnosti Tita "Delo" ni objavilo sliko "zbrane množice", to pa zato, ker množice enostavno ni bilo — kljub temu, da so pozivali na proslavo od vseh strani.

Kar je zanimivo, je dejstvo, da sta oba slovenska komunistična funkcionarja, France Popit in Stane Dolanc, povedala svoje govore v srbsčini, kar je po vsej Sloveniji vzbudilo jedke komentarje.

Še bolj zanimiv pa je oglas, ki je bil objavljen 5. maja v sobotni povečani številki Dela pod oddelkom "Inštrukcije". Glasi se takole: **Inštruktorja za slovenski jezik nujno iščem. Ponudbe na naslov: France Stane, Bohinjska 79, Ljubljana-Murgle**. Je to iskreno iskanje inštruktorja in ime iskalca ter ulice le slučaj? Ali pa gre za duhovito potegavščino na račun Franceta Popita in Staneta Dolanca ter njunih srbskih govorov v Bohinjski Bistrici? To zadnje trdijo Ljubljančani in se govornikoma smejejo v brk...

Se želite naučiti voziti avto?

SOFERSKI POUK

Vam z veseljem nudi

**"FRANK'S
AVTO ŠOLA"**

32 THE BOULEVARD, FAIRFIELD WEST. 2165

N.S.W.

TELEFON: 72-1583

PRAV se mi zdi, da se na teh straneh dotaknemo tudi te zablode našega časa. Pa naj jo imenujemo le praznoverje ali prištevamo med krive vere ter ji priznamo značaj posebne sekte — nevarnost je, ki ji mnogi podležejo. Začetek je navadno radovednost, želja zvedeti kaj iz onostranstva, konec pa je v brezmišelnem sprejemanju navideznih dejstev in odklonu od resnice.

V glavnem se bom poslužil razlage, ki jo je o tem napisal pred nekaj leti dr. Alojzij Kukavica v Argentini.

Kje in kdaj se je začel spiritizem?

Najstarejše sledi spiritizma najdemo že stoletja pred Kristusom na Vzhodu. Celó pri Izraelcih so ga v nekaterih dobah prakticirali, čeprav je bil prepovedan pod smrtno kaznijo. Vendar pa je spiritizem pod tem imenom postal znan šele sredi prejšnjega stoletja in sicer v ZDA. Dve sestrí iz družine Fox sta dali povod za njegov nastanek. Danes je spiritizem velik socialni pojav, ne samo v manj kulturnih deželah, temveč celo pri visoko kulturnih narodih.

Kako se je začel?

Marca meseca leta 1848 je bilo slišati v hiši družine Fox blizu New Yorka neko skrivnostno trkanje, ki sta mu bili pričí dve sestri Fox: petnajstletna Margarita in dvanajstletna Katarina. Ti dve sestri pojavu samemu nista pripisali nobene važnosti, pač pa je njuna starejša sestra hotela stvar izrabiti v denarne namene. Nevidnemu gostu je predlagala abecedo na podlagi števila udarcev. Duh naj bi predlog sprejel in tako so se začeli skrivnostni pogovori. Ščasoma so se v hiši Fox organizirale prve spiritistične seje in če je šlo v začetku le za enega nevidnega duha, jih je kmalu bilo veliko, ki so odgovarjali na vprašanja sestra Fox. V nekaj letih so se organizirale spiritistične seje po vseh Združenih državah ameriških. Sedem let po prvih poskusih je bilo v sami Ameriki že 30.000 medijev, posredovalcev, ki so se baje pogovarjali z duhovi.

Kakšna je bila nadaljna usoda spiritizma?

Vest je začela peči sestri Fox, da sta iz začetne otroške igre sprostiti tolikšno gibanje, ki je slo-

nelo na goli prevari. Ko sta javno priznali svoje prevare, se je zgodilo, da jim tega priznanja niso več vzeli zares. Bilo je že preveč razširjeno gibanje in veliko finančnih interesov pri njem. Leta 1884 je časopis "New Herald" objavil članek Margarite Fox, v katerem obsoja prevaro spiritizma s temile besedami: "Smatram spiritizem za eno največjih nesreč, ki so prizadele svet." Nekaj let pozneje spet javno izjavi: "Izjavljam, da je spiritizem od začetka do konca gola prevara."

Toda spiritizem kljub temu ni zamrl. Našel je namreč v Allanu Kardecu svojega velikega preroka in širitelja. Allan Kardec je namišljeno ime za Dénisair Rivail. Ta mož je izjavil, da so mu sami duhovi zaupali nalogo širiti spiritizem. Leta 1957 je spisal knjigo "O duhovih", kjer skuša dati spiritizmu značaj verskega sistema.

Kaj uči spiritizem?

Spiritizem je v glavnem vera, da moremo ljudje na tem svetu imeti redne in organizirane stike z umrlimi in sicer po posredovanju medijev — posebej za to usposobljenih in poklicanih oseb. Spiritizem najprej priznava Boga, velikega arhitekta, ki pa o njem ne vemo nič jasnega in določenega in nam je tudi prepovedano, da bi raziskovali globlje njegovo bitje. Po nauku spiritizma niti

"Glejte, da vas do ne premoti!"

(M³, 4)

tega ne vemo, če je Bog sploh oseba. Bog ne more posegati v dogajanje in življenje sveta in ljudi, ker je sam absolutno vezan na zakone, ki jih je svetu dal. Zato je tudi čudež nekaj nemogočega. Tako je že v pojmovanju Boga spiritizem popolnoma nasproten krščanstvu, ki priznava v Bogu tri osebe in mu prideva naslov dobrega Očeta, ki ljubeznivo skrbi za svoje stvarstvo, posebej še za ljudi.

Spiritizem in krščanstvo?

Za spiritizem Kristus ni božji Sin, temveč le božji poslanec, moder človek, ki je učil ljudi zlasti medsebojne ljubezni. Spiritizem ne prizna nobenih zakramentov. Taji, da bi bila Cerkev Kristusova ustanova. Zanj je le človeška ustanova, ki ima namen usužnjevatí vest ljudi in kratiti človeku svobodo. Lahko celo rečemo, da spiritizem goji do Cerkve pravo sovraštvo in ponavlja proti njej vse resnične in izmišljene očitke, katere bruhaajo njeni najhujši sovražniki že dva tisoč let.

Spiritizem dalje uči, da človek ne sme zatajevati svojih nagonov, češ da to škoduje zdravju. Vsa spiritistična morala je v tem, da je treba delati dobro in skušati pomagati bližnjemu, kar je brez dvoma lepa poteza na njem. Morda prav od tu izhaja tudi dejstvo, da hočejo mnogi preprosti

Misli, Julij 1979

ljudje biti hkrati spiritisti in kristjani. Ne uvidijo, da je med obema nepremostljiv prepad, čeprav so seveda tudi nekatere stične točke.

Ni ne milosti božje, ne molitve v spiritizmu. Veliko važnost pa daje spiritizem človekovim pravicam, zlasti pravici do mišljenja in svobode vesti. Po njegovem so pač vse vere enakopravne in je zato vseeno, katero človek goji in če sploh katero. Tudi pekla ni — in prav v tem, se zdi, najbolj pogosto "govorijo" tudi duhovi iz onega sveta.

Prizna spiritizem posmrtno življenje?

Da, ga prizna, a njegova nebesa so precej buržujska. Duše umrlih (telesnega vstajenja seveda ne priznavajo) se na onem svetu predajajo prijetnim zabavam in razvedrilom ter poslom, ki so jim že na tem svetu delala veselje. Sreča posmrtnega življenja je nekoliko izboljšana izdaja tuzemskega življenja. Niso duhovi na onem svetu ravno nesrečni; skušajo pač prebiti čas na najbolj prijeten način. Ni pa govora o kakšni takšni sreči, ki jo uči krščanstvo — namreč o gledanju Boga iz obličja v obličje in o popolni sreči,

In reinkarnacija?

Vic spiritisti ne priznavajo. Če je kakšna duša odšla neočiščena na oni svet, se bo znova morala združiti s kakšnim telesom, da na zemlji v tem novem življenju popravi, kar je prej slabega storila ali dobrega opustila. To je nauk o reinkarnaciji — ponovnem utelesenju. Teh reinkarnacij bo v življenju vsakega človeka toliko, da se duša popolnoma očisti. Za to očiščenje pa ni potrebno nobeno kesanje. Naposled pridejo vse duše, naj je bilo njihovo življenje že kakršnokoli, do končne sreče.

Kako kristjan sodi o spiritizmu?

Hitro širjenje spiritizma je znak, kako je človek po naravi nagnjen k religioznosti. Od Boga je izšel in k Bogu hrepeni po vsem svojem bitju. Če noče sprejeti pravega Boga in tega, kar je On razodel, bo po stranpoteh skušal zadostiti temu najglobljemu religioznemu nagonu, ki ga nosi v sebi. Tako je tudi spiritizem po svoje priča, kako človek hrepeni po Bogu, le da ne najde temu hrepenenju pogosto pravega izraza. (Daije)

Kar smo doslej objavili o "njegovem veličanstvu česnu" in o "sestri čebuli", je bilo zlasti bralkam-gospodinjam silno všeč. Zato naj nam danes BRUNA PERTOT po tržaški Mladiki pove tudi nekaj o jabolku.

potekle natanko tako. Saj bi bil Adam šleva, ko bi tega ne bil storil.

Ostane vprašanje, kdo je neki v teku časov stvar tako izmalčil in tako očrnil Evo in z njo Eve vseh dežel in časov. Če pa je Eva manj kriva kot bi mislili, je jabolko povsem nedolžno: nikjer ni namreč zapisano, da je usodni sadež bilo prav jabolko. Kaj če je bila hruška, breskev, marelica, ananas..., ki mirno in brez madeža zorijo že milijone let? Ooo, vse kar je prav! "Pomus" pomeni splošno sadež, ne pa izrecno jabolko. Le kaj nas je obsedlo, da smo se spravili nad to sočno kroglo, ki je podoba zemlje, lune, sonca in se leto in dan kotali po vseh gričih in dolinah sveta, šest mesecev na eni poluti, šest mesecev na drugi... Kdaj le si odpočije to vesoljno jabolko, ki prerašča zemljo? Nikoli. In to že milijone in milijone let. Pa si ne morem predočiti milijona let, ko mi še tisoč komaj zleze v pamet in je moja poprečna človeška starost približno tolikšna kot tista, ki jo doseže gorska vijolica.

KAJ JE JABOLKO?

Pa prerašča jablana le zemljo? Kaj, če je kje galaksija, v kateri so telesa vsa prerasla z jablano? In je ob zorenju trava posejana belo-zeleno-rumenorjavo-rudeče-rjastorjavo? Ali pa imajo morda jabolka tam posebne, neslutene in neznane odtenke barvne lestve? In kako mora biti, ko je galaksija v cvetu? Nekako kot v Slovenskih goricah, tam sredi aprila in maja, in nič manj lepše nekje pod Fudjijamo ali v Andaluziji, ali pod nebom Lisboe, na Peloponezu in avstralskih ravninah, ker je zemlja povsod enako lepa kot naša in jablana povsod enako dehti in obeta. In obeta mnogo, zelo mnogo: obeta nam jabolko!

Kaj je jabolko? Majhno vesolje. O, kje vse ga srečujemo v literaturi! Pa je za vse te gospode, moške pisatelje namreč, to, kar je lepa slika za izvedenca, izbrano tihožitje. Kako se pozna, da ni niti eden od njih s spodvitim predpasnikom in nožičkom v rokah lupil grmade tega tihožitja za štrudel, pito, sok, marmelado...

Ne! Tista topla nit, edinstvena, se more roditi samo med jabolkom in kuharjem. Samo kuhar-pisatelj ali pisatelj-kuhar bi utegnil do dna zadeti bistvo jabolka in njegovo vegetativno, prijetno vonjajočo dušo, pretehtati njegovo žlahtno razpredajoče se tkivo, ki je tako dragoceno, da bi morali vsak dan prositi "Daj nam danes naše vsakdanje jabolko! Daj nam nešpricano, dehteče edensko jabolko!" Tisto, ki je predstavnik vesoljnega jabolka, tisto, ki v svojem telesu zbira zaklade sokov in se samo ponuja: "Kaj čakaš ugrizni!" In ti ugrizneš. Ko bi mogli na milijonkrat povečani sliki videti, kaj se pri tem dogaja z jabolkom in z nami in kaj vse se tedaj preceja v naše telo!

Zbiralec
zakladov

— JABOLKO

DA BO enkrat za vselej konec krivicam, ki so bile storjene jabolku in Evi, je najbolje, da prisluhnemo, kako je bilo v resnici z edensko zadevo. In kaj bi moglo biti bolj verodostojno kot pogovor, ki se je razvil med prastaršema samima in je izzvenel nekako takole:

"Povej: bi bil ti jedel z drevesa, ko ne bi bilo mene?" je rekla Eva v solzah.

"Pomiri se, prav tako bi bil jedel, Eva," je rekel Adam in jo še tesneje stisnil k sebi.

"Ne, brez mene si ne bi bil zapravil vrta, saj tudi nisi segel po prepovedanem drevesu, dokler si bil sam tam".

"Ti si bila še v mojem rebru in jaz sem hodil še sam po vrtu, ko me je včasih obšla misel: Kaj če bi le poskusil tisti sadež?" je rekel Adam.

"Kača ti je prišepetavala tisto misel," je rekla Eva.

"Ne", je Adam udaril s pestjo po zemlji, "tisto mi je prihajalo na misel tudi brez kače."

"Tega ne morem verjeti".

"Samo to bi bom rekel. Nekega dne sem že iztegoval roko k drevesu, pa je zapihal dnevni vetrič, saj veš, kdo je prihajal za tistim vetričem..."

Adam si je torej že v prvih časih izgnanstva pravično privzel del krivde, če naj verjamemo pisatelju Alojzu Rebuli, ki je ta dvogovor zapisal v "Snegovih Edena". In zakaj bi mu ne? Osebnost sem prepričana, da so stvari

Preprosto rečeno: zdravje, moč, življenje samo! Zato pa naj na vsaki mizi, v vsakem domu, v vsaki hiši žari sočno jabolko. Da! V hiši...

V vsaki hiši je tudi prostor — prostorček. Pa naj bo še tako okrašen in fino opremljen z ogledali, gerberami in tulipani, ostaja vedno samo to, kar je. No, po mnenju strokovnjakov se zdi, da bo kmalu popolnoma nepotreben, tako zelo malo je — obiskan, kar spravlja dober del civilizirane človeške vrste v psiho-fizično neravnovesje. Pa se s stvarjo ukvarjajo zdravniki, dietologi, fiziologi, skratka vsi mogoči in nemo-goči "logi". Sprašujejo se, kaj bo, kaj bo, pa vsi skupaj še niso pogodili, kaj bi utegnilo spremeniti položaj. Kaj neki?! "Jabolko!" se nam blago nasmeh-ne Ildegarda, sveta opatinja iz enajstega stoletja iz svoje domovine ob Renu, kjer je v latinščini pisala svoje knjige o zeliščih. "Da, jabolko!" pritrjuje modri erborist Samozdrav, ki točno kot ura... oh, oh, kakšnih skrivnosti ne izda tisti njegov ostanek podoželske Perpetue!

Pa so take Perpetue najprivlačnejše žive bukve, iz katerih izvlečeš skrivnosti in recepte, ki jih zaman iščemo v kuharski enciklopediji. Nepopravljiva škoda, če taka Perpetua odide in za vedno odnese s sabo, kar je ustvaril in čuval rod za rodom, kakor na primer listo o z janežem kuhanim, pretlačnim jabolkom in z medom sladkanim... In sreča, da se še spominja, kako je nje stara mama pekla jabolka z dišečo meto in medom, da je dimnik še zunaj prijetno vonjal celo leto kilometer naokoli. In kako tako jabolko prežene največjo pobitost — depresije takrat še niso poznali. In nazadnje ta ženska prepriča, da kislo jabolko z mesom pečeno ni protislovje; da tudi samosevke ne kaže zametavati, ker da je vse božji dar; da dela jabolko lepo kožo, da preprečuje staranje. Pa zakaj bi ga le preprečevali?! Človeška slabost. Vsekakor je jabolko na njeni strani. To pa je že — medicina.

Res ni slučaj, da je jabolko v vseh starih zeliščarskih knjigah zapisano na prvem mestu. Pa ne samo jabolko, temveč tudi listi, peclji, lubje jablane. Še imenitnejše se nam zdi jabolko, ko izvemo za njegovo učeno poimenovano vsebino; če že ne zaradi drugega, pa zato, ker tako lepo zvenijo imena kot so celuloza, dekstroza, trstni slakdor, jabolčna, citronska, mlečna in oksalna kislina, pektin, vitamini, vsemogoče mineralne snovi, v prvi vrsti fosfor, tisti, ki naredi, da so ti možgani prožni kakor vzmet...

ZAČETI DAN Z JABOLKOM

Človek je že po naravi tak, da ne neha iskati. Je eno samo večno iskanje tudi, kar zadeva jabolko: poroči eno vrsto z drugo vrsto in čas mu da novih križancev in novih vrst. In z vsakim novim rojstvom slavimo nov krst in novo ime obogati jabolanski koledar. V njem vse po vrsti godujejo: Clara Blanca, Auvil Spur Golden Delicious, Grany Smith ali zeleni Smith, pa še Jonathan, Morgendufft, Parmena Dorata, Reneta, pa

še slovenski Mošanceln, Ledranca, Bobovec... Stavim, da bi jih bilo za knjigo, ko bi zbrali vsa imena, ki so v rabi v raznih deželah. In prav vsako od naštetih nam bo priskočilo na pomoč, če bomo nekega jutra z jezo odkrili mozolje na bradi, če nas bo zbadlo nekje v jetrih, če bomo imeli usta kakor od pelina.

Vsemu temu zlu se ne bomo ognili, če se bomo vsake kvatre spomnili na jabolko ter ga vrgli vase v velikih celih kosih, ledeno, naravnost iz kleti, pa še v naglici povrhu. V tem primeru bo obležalo kot kamen v nas in zlepa nas ne bo zamikalo. Jabolko moramo namreč jesti počasi, tako zelo počasi, kot da je človek še vedno v predklepsidrskem času in kot da ni nobenega dela pod soncem, ki nas čaka. Začeti dan z jabolkom, evo, česa je treba!

O, sveta Ildegarda, česa se ne spomniš! Začeti z jabolkom in zvečer zaključiti z jabolkom? Saj se sliši podobno kot "Sveti angel"... Zvečer, zjutraj, zjutraj, zvečer... Pa je preprosto: zjutraj surovo, zvečer pečeno po perpetuoovski — v sredini izdolbena jabolka, noter pa vršiček dišeče mete z žličko medu, potem pa vse skupaj v peč. Za spremembo pa: v sredini izdolbenih jabolok zriban limonin olupek, ščepec zdrobljenega keksa, sedem rozin, naprstnik masla, žlička medu, prašek cimeta in na vrh pokrovček, ki nam je ostal od sadeža, pa vse prav tako v razgreto peč. Kako bi pa neki imenovali tako pripravljeno jabolko? Jaz bi mu rekla Evino jabolko, čeprav je pečeno. Tako jabolko je — rajsko. Nobenemu Adamu se ne bo zataknilo, pa naj je še tako zahteven.

MOTIŠ SE, ČE MISLIŠ...

- ...glede na svoje napake: Sem pač tako ustvarjen!
- ...glede na uživanje: Človek samo enkrat živi!
- ...glede na molitve: Nimam časa!
- ...glede na svoje padce: Kaj morem za to!
- ...glede na svoje branje: Saj nisem več otrok!

ZADNJIC mi je zmanjkalo prostora, da bi najavil novo nadaljevalno povest, ki smo jo pričeli s številko MISLI. Njen naslov je VOZNIKI, godi pa se v dobi med obema vojnama na ozemlju, ki je po prvi svetovni vojni pripadlo Italiji. Morda bo prav zaradi tega našim primorskim bravcem še bolj všeč, a prepričan sem, da bodo tudi ostali naročniki z njo zadovoljni. Je preprosta zgodba iz vsakdanjega življenja tistih časov na Primorskem. Zelja po boljšem zaslužku je mnoge premamila, da so svoja polja zamenjali za cesto, ki pa jih je končno razočarala in v grenkem spoznanju ter mnogih tragičnih dogodkih vračala zemlji.

Naša povest je prvič izšla leta 1940 pri Goriški Mohorjevi družbi. Napisal pa jo je F. Grivški — v letosnji velikonočni številki sem objavil eno njegovih črtic: Odpusti jim! Če sem prav poučen, se je pod pisateljskim imenom F. Grivški skrival znani primorski duhovnik in kulturni delavec dr. Filip Terčelj. Zaradi svoje narodne zavednosti je pod fašizmom mnogo pretrpel. Kasneje je pribežal v Ljubljano in bil gimnazijski katehet. Preživel je zadnjo vojno, nova povojna oblast pa se ga je rešila z ustrelitvijo iz zasede skupno z župnim upraviteljem v Sorici Francem Krašna ko sta se dne 7. januarja 1946 vračala iz Davče. Terčeljev zločin je bil duhovniški kolar in pa narodna zavednost, da je moral pasti in je danes na seznamu med štiriinšestdesetimi slovenskimi duhovniki, ki jim je komunizem med in po revoluciji nasilno vzel življenje.

Naj ob tej priliki omenim tudi duhovnika Huberta Leilerja. Kdor je bral prejšnjo našo povest POTA BOZJA, ga je srečal kot izredno poštenega kurata bolnišnice na Golniku, ki je Harambegovića pripravil na prejem svetega krsta. Leilerja so z Golnika izselili Nemci, življenje pa se mu je nasilno z umorom izteklo v marcu 1942 v Ljubljani na Viču. Tudi on je na seznamu naših duhovnikov — žrtev komunizma.

Urednik

F. GRIVŠKI:

V O Z
N I
K I
P O V E S T

Čudovita je dolina, nad katero se vzpenja vasica, posejana s šestimi belimi hišami. Pravljicnemu svetu bi pripadala, da ne nosi ljudi, ki se bijejo vsak dan z življenjem. Prelepa bi bila ta pravljica! Svoje dni so velikani sredi kamnitega sveta skopali globok kotel, da bi vanj zaprli prevročje sonce in premrzlo burjo. Ogradili so ta kotel s skalnatimi gorami in strmimi griči. Pokrili so ga s sinjim nebom, da bi ostal prikrit in nepoznan ljudem. Domenila sta se pa sonce in burja, da odneseta ta sinji pokrov. Sonce je žgalo in pripekalo, da je stajalo svetlo pokrivačo, in burja je zadivjala in zakašljala iz polnih pljuč, da je pokrov odletel daleč proč in se pogreznil v zeleno morje. Zarezalo se je velikanom sonce in zakrohotal se jim je veter.

Na gorskem vrhu sta sedela obadva in sklenila takole: Dolino, ki se stiska v tem kotlu, vzameta v svojo posest! «Za ognjišče naj mi bo,» je dejalo sonce. «Gnezdo za moje mladiče bodi!» je siknila burja. Dvignila sta se in šla na delo, da bi si pripravila ognjišče in gnezdo, vsak po svojem načrtu.

Začelo je sonce. Globoko v dolini je razgrela zemljo, da so po gnali iz nje koščeni mandeljni, sladke fige, cukrne murve in sočne trte, ki so rodile žarko grozdje. Za okras si je izbralo sonce najlepše barve na nebesnem svodu: poslikalo ga je s tenordečo zarjo v pomladnih jutrih, z oranžno barvo v poletnih večerih in s svinčenomodrim barvilom v jasnih zimskih dneh. Nad dolino je razpelo svoj svileni pajčolan, ki je obvisel na rdečih cvetovih breskev in marelic, na dolgih vejah krvavih češenj in hrušk. Z robom se je dotikal raznobarnih oleandrov in na gosto posejanih pisanih cvetkih.

V to pestro dolino je nasulo zlato sonce milijone svojih žarkov, ki so zbudili ljudi s sončnim srcem, rod gorkih, jasnih misli in živahnih besed. Ožgalo jim je roke, noge in obraz, le v očeh jim je pustilo nebesno višnjevo milino, posebno odliko sončnih otrok. Nasejalo jim je žarke po

njihav in poljih. V sončni gorkoti so se rodili metulji, mušice in cvrčči škržati. Videla je burja to pestro življenje in zavist ji je vstala v prsih. Zapihala je v kotel, da so se stresli cvetovi in zajokale veje. Z njiv je odnesla zemljo, razparala je svileni pajčolan, zajedla se je v skalne razpoke. V ogorele obraze je zarisala ljudem globoke zareze, da sta iz njih zrastle ponos in kljubovalnost.

Ujezilo se je gorško sonce nad ledeno burjo. Ko sta spet prišla na gorske vrhove, sta se sprla, ker se je raju v dolini primešal pekel. Od tistih dni se vsako leto tepeta v kotlu sonce in veter. Drug drugemu nagajata, ne da bi mislila na ljudi, ki trpijo radi niunege spora.

Iz te pravljice je nastala povest o ljudeh in krajih, ki živijo v dolini. Ob gorskem rebro so si zgradili hiše in okrog hiš zasadili vrtove in vinograde. Vas stoji pri vasi, hiša pri hiši, da je vsa dolina posejana z ljudmi, ki z obema rokama stiskajo njivice in brajde, ožarjene v soncu in preprihane v burji. Prav ob vznožju skalnate gore je zrastle šest hiš. Pomaknile so se v zavetje, da bi bile varne pred burjo. Vsaka si je ogradila svoj dom, odmerila brajde, se na večno vknjižila v travnike in celo v kamnite gmajne za vasjo. Samo potok, ki teče sredi vasi, je skupna last vseh: pri njem se igrajo otroci iz vseh šestih družin, ob njem perejo dekleta iz vseh hiš in se vsak večer na koritu srečuje živina iz vseh šestih hlevov. Sonce jih je prikovalo na zemljo. Že stoletja tuli burja okrog hišnih oglov, podira korce, meče s streh kamenje in lomi drevje. Ljudje pa grabijo s prsti za zemljo, se oprijemajo kamnov in oklepajo hrastov — zato so ostali na svoji zemlji! Doli v vasi je burja odnesla že nešteto hiš; pometala je skoz vrata trdne gospodarje in naselila druge. Zadnja leta pa so se zamajale tudi hiše pod goro. Vse je kazalo, da jih bo burja odnesla. Kmetje so se hoteli odtrgati od zemlje, pa so komaj sapo vlovili in se spet naslonili na grunt, ki je sicer kamenit, toda edino trden.

Njive samevajo

Sredi maja v nedeljo popoldne je ležal gospodar Gregor na klopi pod latnikom. Sonce je žgalo in ukradlo še tisto malo sence pod širokimi trtami. Dva tedna je že pritiskala neznosna soparica. Iz razbeljenih zidov je parilo. Korci na strehah so bili razbeljeni in vsak kamen je puhal iz sebe hudo vročino. Roji sitnih muh so krožili po zraku, na raklah so žagali svojo nadležno pesem škržati. V zemlji so zijale široke razpoke, rože v vrtu so povsile uvele cvetove prav do razpokanih tal.

Spodaj v vasi je udaril veliki zvon, za njim srednji in za obema je droben cal mali. Klenkalo je k šmarnicam. Gregor je vstal, stegnil roke in zazehal. Privezal si je jermene na močno okovanih čevljih, ogrnil čez rame flanelast jopič in se pokrnil s slamnikom. Sam je bil doma. Žena Marička je takoj po kosilu odšla s Tilko in Markcem v bližnjo samostansko cerkev, kjer je pater z dolgo sivo brado molil za dež. Prigovarjala pa mu je pred odhodom,

Gorje zelenemu drevesu

Mimogrede sem pri znancih, ki imajo na obisku elegantno gospo. Gospa si z osredotočeno gracijo zbere v venec svoje dolge lakirane nohte, da si prižge cigareto. Mož jo vsekakor hoče vzeti s seboj na potovanje, pravi, ko razpihava dim okrog obraza, kakor da kadil svojemu lastnemu idolu. Da, mož se ne zanese, da bi jo puščal samo doma, ko pa na noč pozablja zavrteti glavno pipo pri plinu. „Ni to ljubezen?“ pravi gospa z dragocenim nasmeškom.

„Kje pa boste pustili otroke?“

Gospa me zdravo pogleda.

„Jih nimam. Imam psička. Jutri ga moram peljati na kopanje. Tako umazan je že.“

*

V tramvaju sem srečal bivšo učenko, ki je zdaj kot farmacevtka uslužbena v veliki lekarni v Trstu.

Samozavestna, sposobna, simpatična si je med italijanskimi kolegi samoumevno izsilila pravico, da streže slovenskim klientom po slovensko. In zdaj mi pripoveduje, kako slovenski klienti z onkraj meje v veliki večini — v veliki večini! — slovenski z njo ne marajo govoriti. Rajši se groteskno napenjajo po italijansko ali po nemško.

„Kdaj pa se boste vrnili domov, gospodična?“ jo je čisto nedolžno vprašal nekdo, ki je svojo slovenščino tajil le na pol.

„Nikamor se mi ni vrniti, ko pa sem doma tule v Trstu!“

Kremenitežu očitno ni bilo znano niti to, da bivajo v Trstu tudi Slovenci. Po vseh „Trst je naš!“

(Iz Alojža Rebule knjige GORJE ZELENEMU DREVESU, 1971, Založba Obzorja, Maribor.)

**BERNARDOVEMU
TISKOVNEMU SKLADU:**

\$16.— Franc Uršič; \$8.— Lidija Bole; \$6.— Branko Jerin, Drago Jakovac, Danilo Kreševič, Milan Vran, Terezija Cressi, Janez Albrecht, Ivan Šuštarč, Roman Divjak; \$4.— Anton Šajn, Anton Jevnikar; \$3.— Alojz Mavrič; \$2.— Frančiška Šajn, Alois Jereb, Angela Lečnik, Darko Butinar, Jože Horvat, Stanko Ogulin, Anton Novak, Anton Fabjančič; \$1.50.— Jože Rakar; \$1.— Marija Oginski, Ivanka Kleva, Marija Vončina, Gottfried Hofmann, Albert Logar, Ivan Bratina, Frančiška Lavrenčič, Mirko Bernik, N.N., Stefan Vuk, Martin Telich, Stanko Fatur; \$0.25 Vanda Sperne.

**NAŠIM POSINOVLJENIM
MISIJONARJEM,
TOGO, AFRIKA:**

\$20.— Marta Falež; \$10.— N.N. (za lačne); \$5.— Roman Divjak (za lačne), M. M. Telich; \$4.— A. & F. Šabec; \$2.— Anton Šajn (za lačne).

Dobrotnikom Bog povrni!

Škotja Loka

naj tudi on stopi k šmarnicam v domačo cerkev in pomoli za dež. Gregor ni spadal ravno k popoldanskim vernikom, vendar je ubogal. Zaklenil je vežne duri, pogledal v hlev in spodil kokoši, ki so zevale z odprtimi kljuni zakopane v vroči pesek. Po klancu pa ni šel, da bi ga ne srečavale sosede. Med brajdami jo je urezal kar čez brežine, da ne bi mudil molitve.

Ni si upal pogledati na njive, kjer se je zvijala v vročini turščica in klonila stisnjena med kamenito zemljo. Samo med plante je zavil in z roko odgrnil uvela peresa, pod katerimi so se svetile drobcene, zelene jagode, poprašene z rumenim žveplom.

«Vse bo zgorelo,» je žalostno ugotovil in trpka misel ga je spreletela. «Čemu orješ, seješ, škropiš, ko bo pa vse šlo po zlu?» S temno mislijo je vstopil v razsvetljeno cerkev. Oltar božje Matere je bil okrašen z uvelim cvetjem, ki je opojno dišalo med prižganimi svečami. V cerkvi je bilo nekaj otrok in precej žensk, moških pa prav malo.

Zavil je v zadnjo klop pod korom, kjer je bilo najbolj mračno in samotno.

Prijeten hlad mu je lezel v ožgani obraz. Župnik je bral iz šmarnične knjige, robantil nad nemirnimi otroci ter dramil k čuječnosti ženske, ki so počasno, zategnjeno in mrmrajoče odgovarjale na vzklike. Brkati cerkovnik Luka je zvonil s pušico in nabiral drobiž. Ko je prišel do Gregorja, se je poredno nasmehnil, pogladil svoje košate brke in zamrmral: «Naj v miru počiva! Amen.»

Možak je v klopi zaspal. Glavo je sklonil na očrnele roke in polglasno zasmrčal. Prijeten hlad, ki je vel od mokrih sten, in enakomerna molitev sta ga vsanjala. Molitve za dež so šle nesluteno mimo njega, ki je sanjal, da leži v postelji in posluša, kako padajo deževne kaplje na steklo ob oknih ter se odbijajo na tla. Zbudil se je šele, ko so otroci drli mimo njega ter s prstom kazali v njegovo klop. Mežnar je ugasnil sveče. Neprijeten vonj po ugaslem stenju in kadilu mu je udaril v nos. Ženske so počasi drsale proti vratom in se škropile z žegnano vodo. Kinkale so, se udarjale na prsa in škilile z očmi na klop pod korom. Gregorja se je oprijela nevolja. Sam nase je bil jezen in kar nič zadovoljen, da je prišel v cerkev. Hitro je vstal, prijel slamnik in jo kot tat odkuril iz cerkve, ne da bi se poškopil. Zavil je proti zakristiji. Pred vrati ga je prestregel Luka v rdeči halji, s špičkasto srajco. Vihtel je čolnič z ogljem in hudomušno zastavil Gregorju pot. «Ne boš ušel, Grega! Zastonj ne boš spal v cerkvi. Prenočnino odrini!»

Brez besed je segel Gregor v žep in vrigel drobiž pred Luka. «Da boš drugič manj smradil!» ga je nagnal in izginil za voglom.

Po ozki ulici je odhitel in nič ga ni vleklo v gostilno. Za vasjo so ob usahlem potoku pod orehi balinali delavci iz fabrike. Umaknil se je za mejo, da bi ga nihče ne srečal. Urno je stopal ob travnikih po uveli travi. Sonce je peklo, dasi je šlo že pod večer. Pred njegovimi koraki so skakale kobilice in plašno prhutali metulji. Krenil je v reber. Pod velikim hrastom se je ustavil, si obrisal potno čelo in se

oddahnil v senci. Že dolgo ni bil samemu sebi tako odveč kakor to nedeljo. Kesal se je, da je sploh šel od doma. Vsa vas bo zvedela, da je v cerkvi spal. «Zato pa dežja ni, ker ga Gregor plaši s smrčanjem, da se še gospodu Bogu zameri!» tako ga bodo zbadali. In povrh ga bo oštela še žena: «V cerkev gremo molit, ne pa dremat!»

Obšla ga je misel, da se je zameril vsem: Bogu, zemlji, družini in ljudem. Zakaj ne pošlje dežja? Prešerna misel mu je kljuvala v podzavesti. Da bi bil on Bog — on, Gregor, pa bi zbral oblake, udaril drugega z drugim, jih zmečkal in kakor mokro cvujjo ocedil na zemljo. Zakril bi sonce in mu velel, naj se skrije vsaj za par ur, da bi si opomogla setev. Z vetrom bi ohladil ozračje, da bi lahko dihali ljudje in živina. Vsaj roso bi poslal zjutraj, da bi oživele rastline. Tako pa vse usiha in vene sredi pomladi, ko bi moralo najbolj rasti in zoreti. Radi grehov — bo pridigovala žena. Greh se dela po fabrikah in gostilnah, ne pa na kmetih, kjer niti časa nimaš, da bi grešil. Po delavcih in oštirjih naj udari Bog! Ti pijejo, kolnejo, pa še v nedeljo k maši ne znajo! Grobo je zarobantil in stresel vso jezo nad delavce, katerim ne vzame zaslužka ne toča ne moča.

(Dalje prih.)

NOVO! NOVO! NOVO!

HVALIMO GOSPODA

Slovenska Cerkev je že nekaj časa napovedovala izdajo pesmarice, ki naj bi zbrala naše cerkvene ljudske pesmi in jih z notami nudila organistom v pomoč pri vodstvu pevskih zborov ter tudi ljudskega petja pri bogoslužju. Nedavno je res izšla velika in debela knjiga (510 strani) z naslovom **CERKVENE LJUDSKE PESMI**. Njej pa je zdaj sledila tudi pesmarica-molitvenik, knjižica žepne izdaje, ki so jo hvaležno sprejeli slovenski verniki. Nosi naslov **HVALIMO GOSPODA** in podnaslov: **Besedila in napevi cerkvenih ljudskih pesmi z nekaterimi molitvami**.

Pesmarica-molitvenik je vredno in lepo delo, bogato po vsebini zlasti za vsakega, ki ljubi petje (a kdo od Slovencev ga ne?). Za roke je knjiga kar pravšne oblike, vezana v plastične platnice (izbira rdeče, zelene ali rjave barve) in ima 527 strani. Oštevilčenih pesmi z notami (številke soglašajo s številkami pesmi v veliki pesmarici za organiste, kar bo olajšalo vodstvo ljudskega petja) je 527 (pesmim za razne dobe cerkvenega leta, Marijinim in za razne prilike so priključene tudi pete litanije, pa tudi psalmi in razni odpevi za litanije, križev pot, rožni venec...). V delu **Sveta maša** najdemo red svete maše z vsemi štirimi različnimi euharističnimi molitvami. Poseben del je posvečen zakramentalnim opravilom in slovesnostim, kakor ima posebni del tudi molitveno bogoslužje.

Vsekakor je to knjižica, ki jo je slovenski vernik že dolgo pogrešal in želel dobiti v roke. Zato jo pozdravlja tudi naše zdomstvo, saj v mnogih krajih zavisi pestrost

Naša tolažba

ON nam je Kruh,
pravijo lačni.
ON nam je Pot,
pravijo iščoči.
ON nas uči nove govornice,
pravijo nemi.
ON nas je našel,
pravijo zgubljeni.
ON trpi z nami,
pravijo preganjani.
ON nam razkriva
našo nevednost,
pravijo modri.
ON nam podarja Življenje,
pravijo umirajoči.
ON je eden izmed nas
in mi spadamo k njemu,
pravijo revni.

našega bogoslužja od ljudskega petja, ki nam bo prav s to knjižico znatno olajšano.

Knjižica **HVALIMO GOSPODA** je že na razpolago po naših verskih središčih in naročite jo lahko tudi preko uprave MISLI. Cena izvoda je **PET DOLARJEV**, kar komaj pokrije tudi poštino preko morja do nas, ne zmore pa pokriti poštine od nas do naročnika. Kdor jo torej naroči po pošti, bo sam doplačal poštino.

IZPOD SYDNEYSKIH STOLPOV

Fr. Valerian Jenko O.F.M.
Fr. Lovrenc Anžel O.F.M.
St. Raphael's Slovene Mission
313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160
(Vhod v duhovniško pisarno in stan za cerkvijo!)
Tel.: 637-7147

Slovenske sestre — frančiškanke Brezmadežne
St. Raphael's Convent
311 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160
Telefon kot zgoraj.

SLUŽBA BOŽJA je pri Sv. Rafaelu vsako soboto zvečer od sedmih in velja za nedeljsko. Namenjena je predvsem tistim, ki bi v nedeljo iz različnih vzrokov (raznih aktivnosti, športa, prireditvev izletov, obiskov...) ne mogli k maši. Ob nedeljah pa se zbiramo v naši cerkvi k maši ob osmih-zjutraj (tiha maša) in ob pol desetih (9:30), ko je glavna služba božja, pri kateri prepeva mešani zbor. Poleg tega je služba božja pri nas tudi na vse zapovedane praznike in številne druge godove zvečer ob sedmih.

PRVI PETEK (3. avgusta) praznujemo tudi z večerno mašo. Je v čast Srcu Jezusovemu. Po maši molimo litanije in imamo blagoslov z Najsvetejšim. Lepo vabljeni!

MARIJINO VNEBOVZETJE (sreda, 15. avgusta) je zapovedan praznik. Večerna maša kot običajno ob sedmih. Lepo vabljeni! Če pa ne morete priti v slovensko cerkev, uredite, da se bo vsa vaša družina udeležila maše v domači farni cerkvi.

WOLLONGONG ima službo božjo v nedeljo 12. avgusta ob petih popoldne v Vila Maria kapeli. Od treh pouk slovenščine v stolnični šoli.

CANBERRA ima slovensko službo božjo na nedeljo 19. avgusta ob 11:30 v cerkvi sv. Petra in Pavla v Garranu. Kmalu nato pa pride nedelja 2. septembra, ko bo prav tam ob šestih zvečer za camberrsko slovensko skupnost nadškofova maša. O njej sem pisal že zadnjič. Po maši bo skupna večerja v bližnjem Slovenskem domu, kjer boste imeli priliko srečati nadškofa Clancyja tudi izven cerkve.

Za večerjo se lahko prijavite pri gospe Mariji Osolnik

na telefonski številki 86-3701, ali pa pri gospe Barbari Koren v Domu na telefonski številki 82-1083.

BRISBANE ima slovensko službo božjo na nedeljo 22. julija ob 11:30 v St. Mary's, vogal Merivale & Peel Sts., South Brisbane.

NEWCASTLE pa je za mašo zopet na vrsti v nedeljo 29. julija ob šestih zvečer. Cerkev Srca Jezusovega, Hunter Street, Hamilton. Po maši običajna čajanka v dvorani.

WAGGA WAGGA bo imela slovensko mašo v nedeljo 19. avgusta ob petih popoldan in darovali jo bomo za pokojnega Antona Bernetiča, ki je umrl v maju. Bo zopet v sestriški kapeli na Mt. Erin.

Na vseh omenjenih krajih slovenske maše je pred bogoslužjem tudi prilika za spoved.

NEDELJA — GOSPODOV DAN. To se pravi, da ne moremo z njim razpolagati po lastni volji. Šest dni je določenih za delo — ti dnevi so usmerjeni v zadeve našega telesnega življenja. En dan v tednu pa je po božji odločbi posebej namenjen naši duši. Odložili naj bi svetne skrbi in obrnili pozornost na naše duhovno življenje. Gospodov dan najlepše posvečujemo z udeležbo pri službi božji. S tem dajemo Bogu svojo dolžno čast, saj je naš Stvarnik. To pa ne delamo kot posamezniki, ampak se kot združeni člani velike božje družine nedeljo za nedeljo zbiramo okrog oltarja. Tu poslušamo božjo besedo in prejemamo Kruh večnega življenja — Jezusa v sveti Eucharistiji.

Zato vzemimo nedeljo resno za GOSPODOV DAN in jo praznujmo s službo božjo skupno z brati in sestrami po veri in narodu!

ŠE O KRSTU. — Krst je včlanjenje v katoliško vero. Torej se s krstom predpostavlja, da bo otroku preskrbljena možnost, da bo dolžnosti katoličana kasneje lahko tudi spolnjeval. Ta odgovornost je na starših in na botrih. Ni torej dovolj, če starši pri prijavi otroka za krst nameravajo izpolniti le staro navado, ki so jo držali njih starši, stari starši itd. . . . Otroku, ki bo odraščal kasneje v brezverskem ali celo protiverskem okolju, krst nič ne koristi (razen, če bi umrl predno pride do pameti in lastnega odločanja), ampak mu kvečjemu nalaga dolžnosti, katerih brez lastne krivde ne more vršiti.

Pri izbiri botrov pa le bodimo nekoliko "izbirčni"! Saj je tudi Cerkev, ki za botre določa posebne pogoje. Prav nič ne pristaja krstno botrstvo nekomu, ki sam ne živi po veri; še celo osramotite ga lahko, ko se

pri krstu ne bo znal prav vesti, če cerkev le redko ali pa nikoli ne vidi znotraj... Ne bojte se pri izbiranju zamere! Tudi ni pri botrstvu nikake recipročne obveznosti: da bi morali koga prositi za botra vašemu otroku samo zato, ker je svoj čas on vas izbral za botra svojemu otroku.

POROKA je za katoličana zakrament. Sklepa ga v cerkvi in vse druge oblike sklepanja zakona so za katoličana v očeh Cerkve neveljavne (četudi veljajo pred državo). Za poroko se je treba prijaviti dovolj zgodaj, ker je treba najti čas za tečaj, ki je pri nas — razen v izjemnih primerih — obvezen. Ti tečaji za zakonske kandidate so v Sydneyu in tudi drugod po raznih okrajih. V primeru izjeme pa mora duhovnik, ki bo poročal, poskrbeti sam za potreben pouk kot pripravo na zakon. Še poseben nauk predpisuje Cerkev za primere mešanega zakona, ko je eden bodočih zakoncev druge vere. Za vse to pa je potreben čas. Poleg tega tudi avstralski državni zakon zahteva, da se zaročenca prijavita tistemu, ki ju bo poročil, vsaj en mesec pred datumom poroke.

Žal je med nami vse preveč neveljavnih zakonov. Večkrat je temu krivo dejstvo, da je bil eden (ali oba) zakoncev že prej cerkveno poročen. Včasih pa je krivda za neveljaven zakon zgolj verska brezbriznost ali malomarnost. Za te primere bi rekel: ne bojte se približati duhovniku z namenom, da poveljavite svojo poroko! Poroka bo zasebnega značaja (ne bo oklicev in tudi javne objave ne), celo popolnoma tajna, če tako želite. Potrebni sta le dve priči, nič drugega. In tudi to naj dodam, da ne bo nič stalo (nekateri imajo tudi ta čisto nepotreben strah).

NEBIRMANI ODRASLI imajo priliko za prejem tega zakramenta v sydneyški stolnici, kjer podeljujejo birmo odraslim vsake tri mesece. Prijavite se krajevno ali slovenskemu duhovniku, da uredi nekaj formalnosti in vas pripravi za prejem zakramenta. Naslednja birma za odrasle bo dne 23. novembra.

MLADINSKI KONCERT bo letos, kot objavljeno v zadnji številki Misli, zopet v melbournskem verskem središču. Datum: 26. avgusta. Od nas zavisi, če bo le krajevnega značaja, ali pa bomo tudi mi zastopani. Prijave sprejemajo v Kew, lahko pa se prijavite tudi preko našega sydneyškega verskega središča. Samo, prosim, ne čakajte do zadnjega!

O **PESMARICAH**, ki smo jih prejeli iz Ljubljane, boste več brali na drugem mestu te številke. Pri nas so vam že na voljo.

KRST. — **Kristina Aleksandra Nusdorfer**, Merrylands. Oče Franc, mati Rudolfa r. Kovač. Botrovala sta Iztok in Ana Marija Nusdorfer. — Merrylands, 9. junija 1979.

POKOJNI. — Že zadnjič sem omenil smrt rojaka **ANTONA BARNETIČA**, ki je 26. maja letos umrl v

Wagga Wagga. Zdaj morem dodati še ostale podatke o pokojnem. Rojen je bil 17. januarja 1915 v vasi Rodek pri Divači kot sin Jožefa in Marije r. Placer. Leta 1953 se je v Trstu poročil s Pavlo Polh, naslednje leto pa sta emigrirala v Avstralijo in se naselila v Waggi. Pokojnik je bil vse do svoje bolezni, ki ga je začela mučiti pred par leti, zaposlen kot mizar pri podjetju Johnson.

Pogrebno mašo smo imeli 29. maja v stolnici sv. Mihaela pokopan pa je bil na tamkajšnjem livadnem pokopališču. Poleg žene Pavle zapušča pokojnik hčerko Sonjo (26 let) in sina Antona (23 let), v domovini pa še enega brata in tri sestre. — Družini in sorodnikom v domovini ponovno: Iskreno sožalje!

Žal moramo tej objavi dodati še eno ime: Dne 3. junija letos je v Canberri končal tek zemskega življenja dipl. ing. **DANILO KUKANJA**. Umrl je na svojem domu, zadet od kapi. Pokojni rojak je bil rojen 24. avgusta 1913 v Komnu pri Gorici. Leta 1940 se je v Beogradu poročil v Ino Maksimović, in prišla v Avstralijo leta 1963 na ladji "Flaminia". Najprej sta živela v Sydneyu, leta 1971 pa sta se preselila v Canberro, kjer je bil pokojnik zaposlen kot strojni inženir pri kovanju denarja. Lani je odšel v pokoj, ki pa ga žal ni dolgo užival.

Pogrebno mašo je v Garranu opravil Msgr. Kelly, sledil je pogreb na katoliški del canberrskega pokopališča. Sožalje pokojnikovi ženi in ostalemu sorodstvu!

Oba rojaka priporočam v spomin pred Gospodom!
P. VALERIJAN

Kjer je duh brez strahu in glava pokonci,
kjer je spoznanje svobodno,
kjer svet ni zrusen v drobec tesnih domačih zidov,
kjer prihajajo besede iz globočin resnice,
kjer neutrudno prizadevanje izteza roke po popolnosti,
kjer jasni tok razuma ni zašel s poti
na peščeno pustnino mrtvega običaja,
kjer vodiš duha k širje in širje se razvijajočim
mislim in dejanjem —
v tak raj svobode, Oče moj, daj,
da se probudi moja domovina!

R. TAGORE

PO IZJAVI Zavoda za zaščito kulturnih spomenikov je bilo pri zadnjem potresu v Črni gori poškodovanih 197 pravoslavni in katoliški cerkva. Med temi je katoliških le 47, saj je dežela pravoslavna in so katoličani v manjšini. Ravno v tem pa je več vzroka za pomoč od zunaj: tamkajšnji verniki že zaradi majhnega števila niso kos stroškom popravila.

NA SVETU je danes vsega skupaj 126 katoliških univerz in fakultet. Večina jih je v Evropi, trideset v Ameriki, enajst v Aziji in tri v Afriki. Sveta stolica je zanje zdaj izdala uradno listino o prenovi, ki nosi naslov "Sapientia christiana". Listina poudarja načelo soodgovornosti vseh članov univerzitetne oz. fakultetne skupnosti. Pomeni uskladiitev cerkvenega visokega šolstva z zadnjim cerkvenim zborom in je njeno izdajo napovedal že lani papež Pavel VI, a ga je prehitela smrt, kakor tudi njegovega naslednika Janeza Pavla I.

Evangelij naj bi navdihoval vse kulture, zato si je Cerkev od vsega začetka prizadevala, da bi ustanavljala šole za širjenje krščanske modrosti. Kasneje so v srednjem veku nastajala ob samostanih in stolnicah študijska središča in študiju krščanstva se je pridružil tudi študij svetnih znanosti. To so bili zametki kasnejših univerz, ki so danes povečini seveda v rokah svetne oblasti, a zgodovina njih začetke pravično pripisuje Cerkvi.

ZADNJIČ smo poročali o Slovencih Nejcju Zaplotniku in Andreju Štremfelju, ki sta v jugoslovanski odpravi na najvišjo goro sveta 13. maja letos stopila na vrh Mt. Everesta. Kot zanimivost k temu danes dodamo še par novic.

Najvišji vrh sveta sta nekaj dni pred uspelim poskusom naskakovali še dve drugi slovenski navezi. Iz višinskega taborišča (8200 m) sta se prej odpravili navezi Podbevšek-Robas in Grošelj-Manfreda. Oba para sta se morala zaradi raznih nepričakovanih in nevarnih nevarnosti vrniti, ko do vrha ni več dosti manjkalo. Po uspelem naskoku naveze Zaplotnik-Štremfelj so iz odprave 15. maja stopili na vrh še Stane Belak, Stipe Božič in pa vodnik Šerp Ang Pu. Ta zadnji (bil je na vrhu že tudi lani z avstrijsko odpravo) se je pri vračanju smrtno ponesrečil: omahnil je v globino in njegovo razbito truplo so našli šele naslednjega dne kakih 1800 metrov globoko.

Poročila vedo tudi povedati, da je član odprave Zvone Andrejčič (iz Lesc pri Bledu) videl v popolnoma jasnem večeru nedaleč od sebe v zraku neznani leteči predmet. Predmet se je z veliko hitrostjo podil po nebu, v nepravilnem gibanju, krožil nekaj časa okrog svoje osi, se oddaljeval, pa se spet zavrtel in ponovno približal. Ves čas pa se je prižigal in ugašal, mežikal bi rekli, kot bi utripala luč na semaforu, le da je bila svetloba dosti močnejša. Žal oblike letečega predmeta Zvone ni mogel razločiti: kadar so njegove luči ugasnile, je bila krog in krog tema, kadar so se prižgale, pa je

opazovalcu silna svetloba vzela vid. — Svetlobo so zaznali istočasno tudi drugi alpinisti, ki so bili v šotoru, a so mislili, da se bliska. Kaj je bil ta pojav? Morda res "leteči krožnik"? Andrejčič ga najbrž ne bo pozabil, tako so ga ti trenutki presenetili in zmedli.

PO SKLEPU balkanskih držav Jugoslavije, Bolgarije, Grčije in Turčije je bilo leto 1979 razglašeno kot "Turistično leto Balkana". Posneli so skupni turistični film, ki naj privabi čim več petičnih gostov vsega sveta. Pripravili pa so tudi skupni turistični vodič in turistični zemljevid Balkanskega polotoka. Pa je žal letošnji turizem najbrž precej uničil potres.

Sloveniji se vsiljuje vprašanje, če sploh spada na Balkanski polotok: kje bi tekla njegova geografska meja, če bi ga hoteli odškrniti od Evrope? Zgodovinsko in kulturno težimo v Evropo in imamo z Balkanom malo skupnega.

RAKA je tudi v Avstraliji vedno več, je dejal nedavno zdravstveni minister Mr. Hunt. Ni težko sklepati, da bo s starostnim dviganjem prebivalstva število bolnikov s to zavratno boleznijo še naraščalo. Že zdaj povzroča rak pri nas kar visok odstotek vseh smrti — 18%. Tudi naši zdravniki se močno trudijo, da bi račnim obolenjem našli rešitev, pa so za enkrat mogli pokazati nekaj vidnih uspehov samo pri zdravljenju leukemije. Raziskava-jo pa bolezen zlasti s sodelovanjem ameriških in britanskih zdravnikov ter se udeležujejo trenutno pri štiri-riječih mednarodnih raziskovalnih projektih na polju raka.

VSEPOLJSKA zdomska svetovna konferenca je lani sklenila, da razglasi leto 1980 za Poljake v zdomstvu za "Katynsko leto". Poteklo bo namreč štirideset let od množičnega pokola 14.500 poljskih oficirjev, ki so jih komunisti pobili v gozdiču Katyn pri Smolensku. Dolej so odkrili sicer le 4.500 skupnih grobov častnikov, pobitih s strelom v tilnik, toda obstajajo verodostojni dokumenti z imeni drugih desettisočev jetnikov iz treh bližnjih taborišč, ki so bili istočasno pobiti neznanokje. Nekaj časa je veljalo, da so te množične umore zakrivil Nemci, in v tem je celo angleški državnik Eden takrat potegnil s sovjeti. Končno pa je le prišla na dan resnica: kdo je morilec.

Doma na Poljskem se ni dovoljeno spominjati katyn

skih žrtev (kakor pri nas ne množičnih povojnih žrtev v Kočevskem Rogu!), zato pa se jih vsako leto spominjajo Poljaki v svetu. Že več let stoji katynski spomenik v Londonu, drugo leto pa ga bodo postavili tudi v Buenos Airesu v Argentini.

FRANČISKANSKI RED je dobil novega vrhovnega predstojnika. Na letošnjem generalnem kapitlju v Assisiju je bil izvoljen za generala Amerikanec p. John Vaughn iz kalifornijske redovne province. P. John je bil rojen v Los Angelesu in je star 51 let. Nasledil je p. Konstantina Koserja iz brazilske province, po rodu nemškega pokolenja, ki je vodil Frančiškovo redovno družino polnih štirinajst let.

KANADA je v kratkem izgnala že drugega vietnamskega konzularnega predstavnika, ki je izrabljal svoj službeni položaj. Kakor prvi je tudi ta skušal siliti razne vietnamske begunske družine k sodelovanju, pošiljanju poročil konzulatu in podobno. Tudi grozil jim je in jih spominjal, da imajo v Vietnamu svojce, ki bodo trpeli zaradi njih, če ne bodo sodelovali. . . . Ko je za to zvedela kanadska vlada, je posegla vmes in končala zadevo z izgonom. Zaščitila je svoje bodoče državljane, ki so si izbrali njeno svobodo.

Vse vlade držav svobodnega sveta bi se morale ravnati po kanadskem zgledu, pa bi bilo med priseljenci iz držav totalitarnih režimov kmalu manj strahu in več zaupanja med sabo.

Poročilu, pripravljenemu že za prejšnjo številko, danes lahko dodam še tole: tema dvema vietnamskima slučajema se je zdaj pridružil še — jugoslovanski. Dne 15. maja letos je torontski dnevnik "Toronto Star" objavil vest pod velikim naslovom: **Yugoslav diplomat expelled for adding to 'tensions' here.** Kanadsko mini-

TISKARNA

POLYPRINT
PTY. LTD.

1 DODS STREET, BRUNSWICK, 3056, VIC.

TEL. 387 6922

se priporoča melbournskim Slovincem in slovenskim podjetjem za razna večja ali manjša tiskarska dela

strstvo za zunanje zadeve je javilo jugoslovanskemu ambasadorju, da mora vice-konzul M. Tomić v teku sedmih dni zapustiti Kanado. Za vzrok izгона je po svojem zastopniku ministrstvo izjavilo: **The Canadian government has concluded that Tomić had engaged in activities contributing to tensions among Yugoslavs who have chosen to make their home in Canada.**

Članek citira Williama Durovića, predsednika torontskega srbskega narodnega odbora, ki glede jugoslovanskih vladnih ljudi v Kanadi zatrjuje novinarju: **"There has been indirect and direct harassment."** Dalje je isti izjavil: **"They bring in students, they use them. They bring in temporary laborers, they use them. They permit visitors to Yugoslavia, they use them."**

Po svoje zanimivo, četudi za nas — nič novega...

Robbov
vodnjak
v Ljubljani

LUČKA NA OKNU SVETI V NOČ.
ANGELČEK, PRIDI NA POMOČ,
DA BO POKOJNO SPAL NOČOJ,
SANJAL KAJ LEPEGA SINKO MOJ!

LUČKA NA OKNU SVETI V NOČ.
SINKO ŽE SLADKO SPI . . . LAHKO-NOČ!

MIRKO KUNČIČ

DRAGI OTROCI!

Najprej bi rad popravil, kar sem napačno zabeležil v majski številki pri Aleksandru Slavcu. Fant ni samo prejel diplomu, ampak je graduiral. Za pomoto prosim oprostjenja.

Danes pa smo zopet v Melbournu. Slika predstavlja KAYO PRPIČ, ki je letos končala študije na Monash univerzi. Posebej se je posvečala mikrobiologiji in bila za svoj resni študij 11. aprila nagrajena z B. Sc. (Hons.). Za enkrat se je zaposlila v državnih laboratorijih za preizkušanje uvožene hrane, pa vse izgleda, da se bo mikrobiologiji še posebej posvetila. V maju se je udeležila adelaidske konference "Australian Society for Microbiology", za katero je morala pripraviti tudi predavanje. Njena izvajanja so vsekakor žela uspeh, kar dokazuje to, da bodo izšla v tisku v ameriški reviji s polja bakteriologije.

Julijana Katarina — a prav od mladega jo kličejo na kratko Kaja — je bila rojena v juliju 1955 v Švici. Njena mama Lojzka r. Skvarč je doma iz Kočevja, očka pa je po rodu Hrvat, a rojen v Sloveniji in je tudi večino svoje tiskarske kariere preživel v Ljubljani. V Avstralijo je družina dospela leta 1957 in še so mi v spominu takratna moja srečanja s Kajo. Bila je izredno razumna, leta pred drugimi otroki njene starosti, prijetne zunanosti in izredno naravnega obnašanja. Komaj triletno so jo odkrili agenti in postala je v Melbournu takrat menda najmlajši modni model. Njena slika se je kaj gosto pojavljala po reklamah za otroške oblečke v dnevnikih časopisih in raznih revijah. Kdo bi si takrat mislil, da se bo Kaja kasneje v življenju od mode obrnila — k mikrobom . . .

Prpičeva družina živi v Oakleigh, kjer je Kaja aktivna tudi na verskem polju domače župnije. Je med bralci beril in tudi med delilci svetega obhajila. Na obe službi ni nič manj ponosna kot na svoje študijske uspehe in tudi zanje zasluži vse naše priznanje.

Pridružujemo se Kajini materi in očetu, ki želita svoji hčerki na življenjsko pot obilo božjega blagoslovila. In ko poslušamo Kajo, s kakšnim zanosom govori o svojem študiju na polju mikrobiologije, smo kar prepričani, da bo temu polju, tako važnem za človeštvo, posvetila svoje talente in mnogo svojega časa tudi v bodoče.

Jaz hodim v slovensko šolo vsako drugo nedeljo. Nekateri otroci so bili izbrani za slovenski radio. Tudi jaz sem bila med njim. Od kraja sem se bala. Nikoli več se ne bom, ker ni nič hudega. Nihče nas ni gledal, ko smo snemali. Samo poslušalo nas bo veliko ljudi, kadar bo radijska oddaja za Mednarodno leto otroka. Tako nam je povedala naša učiteljica gospa Serbec. — **Katarina Štrancar** (9 let), slovenska šola Planica, Springvale, Vic.

Moje ime je Edward Brgoč. Zelo sem bil vesel, ko mi je učiteljica gospa Gelt povedala, da sem izbran za slovenski program na radio. Hodim v slovensko šolo pri S. D. M. Slovensko me učita gospa Pišotek in gospa Gelt. Ko smo prišli na radijsko postajo, smo se vsi bali. Ko pa smo končali, sem bil vesel, da je šlo vse dobro in da ni bilo treba ponavljati.

Slovensko se učim rad, čeprav mi ni lahko. — **Edward Brgoč** (12 let), slovenska šola S. D. M., Eltham, Vic.

Dragi bralci! Ko sem zvedela, da bom sodelovala na slovenski radijski oddaji na 3EA, sem bila vesela. Ves teden sem bila zelo nervozna in tudi radovedna, kako se bo izteklo. Imeli smo dve vaji, v soboto 5. maja pa smo snemali. Pomagala nam je gospa Helena s študijskim osebjem. Snemanje je potekalo počasi in nič več se nismo bali. V srcu sem bila vesela, da tudi jaz, v Avstraliji rojena, sodelujem pri slovenski oddaji. Saj imam materino besedo tako rada. Upam in želim, da vsi tukaj rojeni slovenski otroci govorijo in ljubijo slovenski jezik, kot ga ljubim jaz. — **Helena Toplak** (11 let), Slomškova šola v Kew, Vic.

KRIŽEM AVSTRALSKE SLOVENIJE

WHYALLA-NORRIE, S.A. — Letos se bo tudi Roman ojunčil za prvo dolgo pot iz Avstralije: z najmlajšim sinom bova odšla v domovino na kratek obisk, saj si zelo želimo videti vse svoje kar jih je še ostalo. Sicer Roman pravi, da je že domače "gučati" pozabil, po tolikih letih, pa mislim, da ne bo ravno prehudega problema za razumevanje... Ker naju bo letalo sprejelo v Melbournu, bomo seveda obiskali spotoma versko središče, kar je tudi že dolgo naša želja. (Zrimovi so bili eno noč naši dobrodošli gostje, predno so odleteli čez lužo. — Op. ur.)

Ko v MISLIH od časa do časa zasledim omembo Baragove knjižnice v Melbournu, se vedno spomnim tistih svojih knjig, ki že dolga leta manjkajo na naši družinski knjižni polici. Že pred najmanj petnajstimi leti sem jih posodila prijateljem v Adelaido, ti so verjetno posojali dalje in danes za knjige kar nihče več ne ve. Bili so trije deli Meškovih zbranih del, vsi trije deli Jalenovih "Bobrov" in pa debela v platno vezana knjiga "Celjski grofje". Vse knjige sem imela še od doma in zlasti prvih šest hranila kot dragocen spomin na vojne čase ter osebo, ki je ob osvoboditvi izgubila življenje.

Hvaležna bom, če to objavite. Morda bo pa le bral kdo v Adelaidi, ki mu zgoraj imenovane knjige leže kje v omari, pa niti ne ve, da so Zrimove iz Whyalle. Res bi bila iz sreca vesela, če bi jih dobila po tolikih letih nazaj.

Vsem rojakom, zlasti pa poznanim, iskrene slovenske pozdrave! — **Marta Zrim.**

AVONDALE HEIGHTS, VIC. — Ni dolgo, ko sem se razgovarjal s prijateljem Čehom. Delava v isti tovarni in se zdaj odpravlja po dolgih letih domov na obisk. Med nualico je prebiral svoj tukajšnji češki časopis, kakor sem jaz svoje Misli. Mimogrede mi je tole povedal: "Vidiš, naš urednik odkrito piše resnico, pa če je nam bralcem pogodu ali ne. Češkemu režimu gotovo ni. A

urednik ima dolžnost, četudi ni lahka. Žrtvuje se za nas, ki smo manj junaški, da molčimo in gremo lahko mirno v domovino na obisk, ko on zaradi poklica urednika ne more. Zato spoštujem našega urednika. Če bi se prodal, bi nehal biti naročnik njegovega lista..." Poslušal sem ga in se zamislil. Pred oči pa mi je prišel urednik naših Misli. Res, nikoli še nisem pomislil, da se tudi Vi žrtvujete za nas, da mi lahko včasih tako hinavsko molčimo in se ne izpostavljam, da hodimo domov na obisk in pri intervjuju tajni policiji strahopetno lažemo, da Vas niti ne poznamo... Ob teh mislih me je skoraj postalo sram.

Kar prepričan sem, da Vas tudi tisti, ki Vas javno napadajo in mažejo po pismih, v srcu spoštujejo. Ko

OPALI

Ogleduješ po lepem darilu, zlasti morda pred obiskom domovine?

Oglasi se pri nas: imamo bogato izbiro BRUŠENIH OPALOV in DRAGIH KAMNOV, izdelujemo pa tudi ZLATNINO in SREBRNINO po lastnih načrtih ali Vaših željah.

Ko kupujete opale, drage kamne, zlatino, zaročne in poročne prstane...

OBIŠCITE NAS!

Pomenili se bomo v slovenskem jeziku!

KOVAC'S GEMS & MINERALS

291-293 Wattletree Road,

EAST MALVERN (Melbourne), 3146

Telefon: 509 1611

SLOVENSKO MIZARSTVO

se priporoča melbournskim rojakom za izdelavo kuhinjskih omar in drugega pohištva po zmerni ceni.

Telefon:
459 7275

FRANC ARNUS
76 Beverley Road,
ROSANNA, Vic.

Potujete v Rim? — Dobrodošli!

HOTEL BLED

Via S. Croce in Gerusalemme, 40

00185 ROMA (ITALY) Tel. (06)777102

II. Kat. — Sobe s kopalnico, radioaparatom, klimatsko kontrolo. Centralna lega. Prostor za parkiranje. Restavracija. Slovensko osebje.

Potrebujete **TAPETNIKA?**

RUDI BABICH

obnavlja in popravlja kuhinjske stole,
naslonjače in zofe ter vse ostalo,
kar morda v Vaši hiši kliče po tapetniku

Iz starega novo po zmernih cenah!

Prepričajte se sami!

Nič Vas ne stane vprašati za ceno!

Telefon: 604 2038

217 Polding Street, Smithfield (Sydney), N.S.W.

sem nedavno bral tisti pismeni nestvor brez glave in repa, ki ste ga prejeli z naše strani Melbourn, me je užalilo. Ni nam neznan, kdo je njegov avtor, zato se mi še bolj smešno zdi, da se skriva brezimensko za predsednika in odbor, obenem pa napada Misli češ da objavljajo tudi sestavke brez podpisanega celega imena. Naj kar tu povem, da je tudi moje ime samo za Vas. Sram me je priznati, a preboječ sem — med nami postaja vedno bolj tako, kot je bilo doma med revolucijo, ko nisi mogel nikomur zaupati. Kaj ni tudi to eden dokazov, da v domovini ni resnične svobode in smo tudi mi tukaj pod čudnim pritiskom, ki je včasih že kar blizu terorja?

Spoštujem Misli in urednika. Obema hvala za vse! In če to objavite, prosim ne mojega imena. Podpišite me samo z — zavedni Primorec.

Hvala za vrstice. Iskrenost je v njih, zavednost pa je prešibka in preboječa, da bi mogla roditi sadove. Škoda! Toda ali se Vam ne zdi, da nima dolžnosti do resnice in naroda samo urednik? Še vedno je resničen pregovor, ki pravi: Kdor molči — soglaša! Vsaj naši skupni narodni zadevi molk posameznika gotovo ne koristi. P. Bazilij.

9A LOWER PLAZA,
SOUTHERN CROSS HOTEL BUILDING,
MELBOURNE

Tel. 63 1650

Za razne prilike smo Vam na uslugo
v našem studiu, v cerkvi ali doma!

**ZA POROKO: 75 različnih barvnih fotografij
s poročnim albumom vred — samo \$120.—
Slike za potni list — v dvajsetih minutah!**

MELBOURNSKI SLOVENC!

Kadar potrebujete **TAXI TRUCK**
za selitev in podobno,
se boste z **MAKSOM HARTMANOM**
po domače pomenili za čas prevoza,
delo pa bo opravljeno dobro
in po konkurenčni ceni.

Kličite čez dan: 311 6306

RAPID TRANSPORT SERVICES PTY. LTD.

(vprašajte za Maksa Hartmana!)

Ob večernih urah

kličite Maksovo številko doma: 850 4090

LEUMEAH, N.S.W. — Vsak obisk mesečnika MISLI nas razveseli, saj nam sredi tujine prinese toliko zanimivega branja v dragem domačem jeziku. Po tolikih letih bi ga res silno pogrešali in res ne bi želeli, da nam ga ustavite. Hvaležni smo Vam, da ga že niste, saj se mi zdi, da že dolgo let nismo poravnali naročnine. Čas kar prehitro teče in leto za letom mine, da sam ne več kdaj. Zato pošiljamo tu večji znesek, da bo pokril zaostanek. Če ni dovolj, pa nam sporočite, da končno vse poravnamo. Iskreno Vas pozdravljata zvesta naročnika — **Verona in Štefan Vuk.**

Takihle pisem sem vedno vesel in pri vsakem sem zadovoljen, da sem potrpežljivo čakal na naročnino in ne ustavljal MISLI. Želel bi samo, da bi bilo več posnemalcev, saj jih je kar lepo število, ki MISLI prejema in verjetno tudi radi prebirajo, z naročnino pa so obtičali že nekaj let nazaj. Čas bi bil, da mislijo ob zvestobi MISLI njim tudi na svojo zvestobo in dolžnost do lista. Slej ko prej bo naše potrpežljivosti le moralo biti konec — ne po volji upravnika, ampak po volji računov tiskarne in pošte...

Naj zato te vrstice veljajo za resno prošnjo vsem zaostankarjem, naj se vendar spet enkrat spomnijo na zveste MISLI! P. Bazilij.

NEWBOROUGH, VIC. — Tudi mi smo prejeli ob priliki letošnjega proščenja pismo našega verskega središča v Kew. Res smo med rojaki tam komaj enkrat na leto, saj živimo daleč na deželi — udeležujemo pa se slovenske maše v Morwellu, kamor prihaja duhovnik iz Kew vsaka dva meseca. Vseeno pošiljamo svoj dar, saj smo na naše versko središče tudi mi ponosni.

Ko prebiram pismo ob letošnjem prazniku sv. Cirila in Metoda, želim verskemu središču v Kew za tako številno versko, karitativno in narodno-kulturno delovanje iz srca čestitati. Zelo verjetno so ravno lepi uspehi središča komu napoti in ker mu ne gredo v račun, so vzrok napadov. Dejstvo je, da je izseljenski duhovnik poleg vere slovenskih izseljencev povsod reševal med prvimi tudi slovenstvo. Zato pa: kar korajžno naprejšaj smo v svobodni deželi!

Slovenske pozdrave vsem! — **Alojz Golja z družino.**

KDO BI VEDEL POVEDATI . . .

. . . kje v Avstraliji živi JOŽE SOLAR, ki je emigriral na našo celino leta 1968, avgusta 1970 pa se je domačim zadnjikrat oglašil (njegov takratni naslov: 80 Old South Head Rd., Bondi Junction, Sydney). Po Jožetu poizvedujejo zaskrbljeni starši, ki so doma iz Prekmurja (okolica Dolnje Lendave), a že 25 let živijo v Ljubljani. Doslej je bil sleherni poskus iskanja, celo preko Rdečega križa, brezuspešen. Staršem je hudo za izgubljenim sinom, saj niti ne vedo, ali je sploh še živ. Hvaležni bodo za sleherno vest, dobro ali slabo, ki jim jo boste nudili preko našega uredništva.

Na policijski postaji zavponi telefon.

"Halo, gospod policaj!" se oglasi otroški glasek. "Pridite brž! Pred trgovino Coles je naša učiteljica napačno parkirala svoj avto . . ."

"Zakaj neki je pijača ženskega spola?"

"Ker marsikomu zmeša glavo."

REŠITEV DOPOLNJEVANKE prejšnje številke:

Z vstavitvijo črkovnih skupin na črtice dobiš sledeče besede: rOGelj, sviNJina, pevoVODja, prADOba, PROSLava, UŽITek, kATODa, nASLAda, BOGoslovje, trOSPeV, sODARstvo, svITAnje.

Vstavljene črkovne skupine dajo pregovor: Ogenj in voda dobro služita, toda slabo gospodarita.

REŠITEV PREMICALNICE:

1. skromnost; 2. Vlasta; 3. razum; 4. nebesa; 5. klanec; 6. ara.

S premikanjem besed dobiš v dveh navpičnih vrstah črk ime in priimek velikega Slovenca in največjega izseljenskega pistatelja, zdaj že pokojnega KARLA MAUSERJA.

Obe uganki so pravilno rešili: Sestra Maksimilijana, Majda Skubla, Jože Grilj, Ivanka Žabkar, Ivanka Krempl, Jana Gajšek, Anton Šajn, Anica in Mirko Cuderman, sestra Pavla, Lidija Čušin, Toni in Helena Berkopec, Vinko Jäger, Francka Anžin ter Ivan Podlesnik.

Izžrebana je bila Ivanka Krempl.

TOYOTA

AMI City

Se morda zanimате za nakup avtomobila?
Pod odličnimi pogoji Vam ga posreduje
rojak

FRANK SAJOVIC

Telefon: 467 6932 in 354 8487

Melbournski rojaki!

Želite morda kupiti po zmerni ceni
KOKOŠI, ali zares SVEŽA JAJCA?

Oboje Vam nudi kokošja farma
Bruna in Alme SDRAULIG
(komaj miljo in pol od Slovenskega grčka
v Elthamu).

Research Warrandyte Road, RESEARCH
Telefon: 437-1868

E.Z. OFFICE MACHINES

Zastopnik podjetij Olympia in Adler strojev
se melbournskim Slovincem priporoča
za prodajo novih in starih pisalnih,
računskih in podobnih strojev vseh znamk.
Izvršujemo vse vrste popravil!
V zalogi imamo slovenske črke ČSZ,
ki jih Vaš pisalni stroj morda še nima.

EMIL ZAJC

Telefon:
544 8466

9 Tennyson Ave.,
CLAYTON, Vic. 3169

VIKTORIJSKIM SLOVENCEM

TOBIN BROTHERS
funeral directors

NA USLUGO V ČASU ŽALOVANJA

North Melbourne 189 Boundary Road, 329 6144

Malvern 1382 High Street, 509 4720

Noble Park 505 Princes Highway, 546 7860

Frankston 232 Cranbourne Road, 781 2115

Mentone 93 2460

Urarsko in zlatarsko podjetje:
ALEXANDER WATCHMAKER & JEWELLER
 31 The Centre, Seven Hills, N.S.W.
 (nasproti postaje)
Telefon 622-1408

vam nudi 20% popusta na vsa popravila ur
 in zlatnine (šest mesecev garancije) in 5% na
 vse nakupe. Engraving imen brezplačno.

**HANDMADE JEWELLERY
 DESIGNED AND MADE
 IN OUR OWN WORKROOM**

Sydneyski rojaki, pridite in se sami prepričajte
 o ugodnih pogojih.

Priporočata se
Edvard in Kristina ROBNIK

Sodnik vpraša obtoženca: "Kako to, da ste sosedu
 ukradli violino, ko vendar ne znate igrati nanjo?"

Obtoženec: "Zato, ker tudi on ne zna."

"Televizija ne bo mogla nikdar nadomestiti časopi-
 sov."

"Zakaj pa ne?"

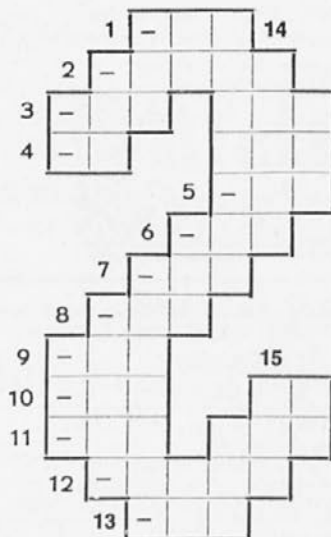
"Pa zavij v televizijo klobaso, če moreš!"

Zdravnik: "Ali imate kake težave z ušesi?"

Jure: "Seveda imam! Vedno so mi v napoto, kadar
 slačim jopo."

Uganka:

VAŽNO VPRAŠANJE

VAŽNO VPRAŠANJE ti bodo zastavile črke v kvadratih, ki so označeni s črticami (ob številkah od ene do dvanajst) — če si seveda vstavil v vrste pravilne besede.

Vstaviti pa moraš v kvadrate vodoravnih vrst: 1. stara beseda za "pogan"; 2. gozdni čuvaj; 3. svetnik s tem imenom je zavetnik kmetov; 4. teža, tovor; 5. "uho" v angleščini; 6. močna pijača; 7. svetnica s tem imenom je živela v naših krajih; 8. igra za dve osebi, ki jo imenujemo "kraljevsko"; 9. lepo cvete, a iz njegovega semena proizvajajo mamilo; 10. sveta podoba pri pravoslavni; 11. oseba iz stare zaveze z močjo zaradi dolgih las; 12. v dobi tega leta; 13. pri krstu smo ga dobili.

Navpično moraš poiskati tri besede: 7. lisici podobna zver, znana zaradi nočnega tuljenja; 14. potujem zaradi višjih, verskih nagibov; 15. del človeškega obraza.

Rešitev pošljite do 5. avgusta na uredništvo!

Priporočam se Slovincem
 vzhodnega dela velikega Melbourn
 za vsakovrstna avtokleparska dela,
 avtobarvanje in podobno.

Popravljamo zasebno in za vse večje zavarovalnice.

A. V. MOTOR BODY REPAIRS
 1/117 LEWIS RD., WANTIRNA SOUTH, 3152,
 VIC. — Telefon delavnice 221 5536

TOWING SERVICE 24 ur dnevno
 na telefonu 221 5757

ali pa doma — 232-4314

Rojak **VOJKO VOUK**

"Pavliha" tako pravi...

● Vseprek se hvalijo, da delajo z glavo. Ali je torej zavoljo tega toliko praznih sklepov?

● "Vsake šale je enkrat konec," je rekel direktor potem ko je dokončno zavozil podjetje.

● Davkarije vse bolj težko zasledujejo neupravičeno bogate tudi zato, ker bogati vozijo zelo hitre avtomobile.

● (Ne)jasen, (ne)pogumen in (ne)konkreten humor je znak (ne)razvite demokracije.

● Šef kandidatu: "K diplomi morate priložiti še rentgenski posnetek hrbtenice, da bomo videli, če jo znate upogibati".

● Ni čudno, da poznate boljše kot mene moj žep: v njem imate roko...

● Sama kost in koža ga je, kot da bi se hranil s samimi občinskimi obljubami.

● "Ali ne bi mogli vi na občini prilagoditi delovnega časa nam, delovnim ljudem?" — "Lahko, samo potem bi bilo videti, da smo mi tukaj zaradi vas."

DR. J. KOCE, 114 Eglinton Street, Kew, Vic. 3101 — Tel. 861 7200

(Najstarejši tudi po letih objavljanja oglasov v Mislih)

ČE HOČETE POTOVATI,

se z zaupanjem obrnite name. Imam v vseh večjih mestih Evrope in Amerike ne samo poslovne ampak tudi prijateljske zveze.

**TOUR WORLD INTERNATIONAL, 155 Collins Street,
Melbourne, 3000 — Tel. 63 4832, Consultant Dr. J. KOCE**

Melbournskim Slovencem
se priporoča kamnoseško podjetje

VIZZINI MEMORIALS

Verga Bros. Pty. Ltd.

9 TRAVALLA AVE., THOMASTOWN, VIC.

Telefon: 359 5509

Nagrobne spomenike izvršujemo po dogovoru.

Garancija za vsako delo!

Melbournskim rojakom je na uslugo

ZOBNI TEHNIK — DENTAL TECHNICIAN

LUBI PIRNAT

18 WRIDGWAY AVE., BURWOOD, Vic.

Telefon: 288 4159

Izdelava umetnega zobovja in vsa popravila.

Full denture service and repairs.

F. T. ADMINISTRATIVE SERVICES Pty. Ltd.
182 Norton Street, Leichhardt, N.S.W., 2040

TAX CONSULTANTS — INSURANCE BROKERS

Prevcemamo registracijo in popolno knjigovodstvo vsakovrstnih podjetij in družb ter kontraktorjev, kakor tudi posameznikov. Urejamo davčne obračune ("Income tax return"), rešujemo davčne probleme in nudimo potrebne nasvete.

Posvetujte se z rojakom

V. FERFOLJA

J. M. THAME

E. WEINBERG

Predstavljamo različna zavarovalna podjetja — "Tariff Companies".

Nudimo vam zavarovanja: za življenje, za bolezen, v nezgodah; zavarovanja nepremičnin itd. (Workers' Compensation, Public Risk, Superannuation scheme, Pension Funds.)

Telefon: SYDNEY 560-4766 in 560-4490

VARDAR PHOTO STUDIO

(Paul Nikolich)

Nudimo samo barvne fotografije zarok, porok in drugih prilik, družinskih skupin in portretov... Po želji snemamo tudi film poroke ali katerekoli druge prilike.

Studio:

579 HIGH STREET, NORTHCOTE, VIC., 3070

Telefon: 489 0238 (priv. 44 6733)

Za zahodni del mesta se poslužujemo našega studia v Footscrayu.

■ Kaj pa NAROČNINA?

SLOVENSKO-AVSTRALSKO DRUŠTVO CANBERRA Inc.

pozdravlja vse rojake
in bravce MISLI
s pristrčnim vabilom:
**KADAR SE MUDITE
V CANBERRI,
OBIŠČITE NAS!**

Vsem rojakom in njih prijateljem sporočamo: naš DOM, poznan pod imenom TRIGLAV, na Irving Street, PHILLIP (CANBERRA), A.C.T., je odprt gostom vsak dan (vključno sobot, nedelj in praznikov, razen velikega petka in večera božične vigilije) od 11.45 a.m. do 11.45 ure p.m.

Nudimo različno vsakovrstno postrežbo in številne slovenske pijače. Kuhinja ima domačo hrano po zelo zmerni ceni in je odprta vse dneve tedna (razen ponedeljka) od šestih do devetih zvečer, po dogovoru tudi izven teh ur. Osebe je slovensko. Tudi Vam bo vselej kdo na razpolago za razne informacije o Canberri in okolici.

KADAR SE MUDITE V CANBERRI: DOBRODOSLI V SLOVENSKEM DOMU!

Naša telefonska številka: (062) 82 1083.

VAŠA DOMAČA TURISTIČNA AGENCIJA

PUTNIK

SLOVENIJA TRAVEL CENTRE

72 SMITH STREET, COLLINGWOOD, VIC., 3066

Telefon : 419-1584 in 419-2163

Rešujemo vse potovalne probleme za obisk domovine ali drugih delov sveta.
Naša brezplačna usluga: za obisk svojcev iz domovine Vam izpolnimo prošnjo
ter jo brez Vaših potov oddamo emigracijskemu uradu.

Z nami se morete pogovoriti v domačem jeziku glede raznih potovalnih informacij, glede rezervacij, potnih listov in viz. Obrnite se na nas po telefonu, pismeno ali z osebnim obiskom naše pisarne. Za rezervacijo vozne karte pridemo po želji tudi na dom.
Redni poleti v domovino štirikrat na teden!

PUTNIK — SLOVENIJA TRAVEL CENTRE
Ivan Gregorich

(že od leta 1952 v Avstraliji na uslugo vsem, ki žele potovati)

Po urah:

Paul Nikolich, Nada Nakova, 48 Pender Street, Thornbury, Vic. 3071 — Tel. 44 6733

Ivan Gregorich, 1044 Doncaster Road, East Doncaster, Vic. 3109 — Tel. 842 1755